

Laba diena

Šiandien – Mėnulio jaunatis. Saulė teka 8 val. 33 min., leisis 15 val. 52 min. Dienos ilgumas 7 val. 19 min.

Vardadieniai: šiandien – Kastautas, Kastautė, Kastė, Kastytis, Liucė, Liucija, Lucė, Lucija, Otilija, rytoj – Alfreda, Alfredas, Augeda, Augedas, Augedė, Augenė, Augenis, Augraudas, Fredas, Kintibutas, Kintrimas, Kintrimė, Kintvainas, Kintvilas, Kintvilė, Tarvainas, Tarvainė, penktadienį – Celsas, Čiovyda, Čiovydas, Gaudas, Gaudenė, Gaudė, Gaudimantas, Gaudimantė, Gaudutė, Gaudutis, Lybartas, Lybartė, Lygauda, Lygaudas, Lygaudė.

Gruodžio 13 – Šv. Liucija, Šviesos diena.

Gruodžio 15 – Lietuvos teismų diena.

Gyva diskusijageriau nei susirašinėjimas 3 p.

„Turgus – galimybė pabūti tarp žmonių...“ 4 p.

Ką jie mums padarė 4-7 p.

Pirmosios knygos šventė bibliotekoje 5 p.

LR Seimo Konstitucijos salėje forumas – „Mano globa, kai amžėju“

Nuo sausio 1 d. keičiasi negalios ir darbingumo nustatymo tvarka: ką svarbu žinoti? 6 p.

Merkinės fabrikas kuria bendruomenės kultūros tradicijas 8 p.

Ar Prienų rajonui reikalingas žemės ūkis?

Nors Lietuva nuo seno buvo žinoma kaip žemės ūkio kraštas, tačiau pastaraisiais metais žemdirbiams vis dažniau kyla klausimas: Ar Lietuvai reikalingas žemės ūkis? Abejoti savo darbo svarba ūkininkus ir žemės ūkio bendrovėse dirbančius žmones verčia ir Briuselio, ir nacionalinės valdžios vykdoma politika, iš viršaus „nuleidžiami“ popieriuose gražiai surašyti planai ir nurodymai, ką, kur, kaip ir kada daryti. Taip pat net ir aukšto lygio politikų formuojamas neigiamas požiūris į žemės ūkio veiklą. Visuomenei brukamas žemės ūkį žeminantis aplinkos teršėjo įvaizdis, žemdirbiai kaltinami būtais ir nebūtais dalykais. Dažnai net neparemtais faktais. Beje, daugelis tų Vilniuje surašomų popierių, žemdirbiškų organizacijų lyderių teigimu, gimsta nesitariant su tais, kuriems jie skiriami.

Panašiomis nuotakomis gyvena ir Prienų krašto žemdirbiai. Praėjusį penktadienį įvykusiame Prienų ūkininkų sąjungos inicijuotame susitikime su Prienų rajono savivaldybės meru **Alvydu Vaicekausku** ir savivaldybės specialistais taip pat nuskambėjo konkretus klausimas: ar Prienų rajonui, kaip ūkio subjektas, reikalingas žemės ūkis?

Kelti tokį klausimą žemdirbius privertė kartais, o ne procentais padidėjęs mokesčiai už žemės ūkio paskir-

ties žemė. Ir tai, kaip jau buvo rašyta, lėmė ne tik Registrų centro paskaičiuota žemės vertė bei įstatyme panaikinta nuostata, kad vertė negali didėti daugiau kaip 20 proc., bet ir Prienų rajono savivaldybės tarybos patvirtintas koeficientas – 1,4 proc. – vienas didžiausių Lietuvoje. Tai buvo, ko gero, paskutinis lašas, perpildęs kantrybės taure ir paskatinęs ūkininkus išsiaiškinti, kodėl jie, būdami toli gražu ne našiausių žemių šeimininkais, turi mokėti didžiausius mokesčius. Taip pat išgirsti, kaip susidariusią situaciją vertina vietos valdžios atstovai ir kokių sprendimų gali tikėtis žemdirbiai.

Dar prieš mėnesį Prienų ūkininkų sąjungos taryba savo klausimus bei pasiūlymus savivaldybei buvo pateikusi raštu, apie galimus sprendimų variantus bandė kalbėtis su vicemere **Jūrate Zailskiene**, tad ketvirtadienį tikėjosi jau konkretnesnę diskusiją.

Susitikimo iniciatoriai jai buvo

pasirengę. Prienų ūkininkų sąjungos pirmininkas **Martynas Butkevičius** pasidalino informacija apie kituose rajonuose patvirtintus koeficientus ir dar, sužinojus apie padidėjusią žemės vertę, spėtus priimti savivaldybių sprendimus.

Pristatydama išplėstinio ūkininkų sąjungos tarybos posėdžio metu parengtus pasiūlymus ir jų sprendimo variantus **Stakliškių seniūnijos ūkininkė Laima Balsevičienė** pirmiausia atkreipė dėmesį į savivaldybės komunikaciją su žemdirbių bendruomene. Pasak **L. Balsevičienės**, gerai, kad savivaldybės žmonės važiuoja į seniūnijas, bet ten į susitikimus ateina pavieniai žmonės, kuriems rūpi jų asmeniniai reikalai, o ne svarbių sprendimų aptarimas.

– Kodėl mums bent tris kartus per metus nesusirinkus kad ir šioje savivaldybės salėje ir drauge neapartus rengiamų įstatymų, nutarimų, tvarkų, nuostatų, kitų aktualijų. Taip mes nebūtume skaldomi, menkinami, – perduodama ūkininkų lūkesčius sakė **L. Balsevičienė**.

Žemdirbių parengtuose ir ketvirtadienį įregistruotuose dokumentuose siūlymai dėl mokesčio tarifo mažinimo 2025 metams, dėl Kaimo plėtros rėmimo fondo lėšų padidinimo bei jų skyrimo tvarkos aprašo pakeitimų, galimų kompensacijų už 2023 metus, lengvatų 2024 metams.

Iš aprašo, ūkininkų nuomone, turėtų būti išbraukta nuostata, kad dėl paramos būtų galima kreiptis tik esant ekstremaliai situacijai.

Martyno Butkevičiaus manymu, jeigu į Kaimo plėtros rėmimo lėšų skyrimo komisiją vėl būtų sugrąžinti ir žemdirbių atstovai, gal tada ne-

reikėtų iš besikreipiančiojo reikalauti pagrindimo apie vykdomos žemės ūkio veiklos teigiamą poveikį rajono savivaldybės ekonominiams, socialiniams ir kultūriniam gyvenimui pagrindžiančių dokumentų.

Ūkininkus, kurie nemokamai padeda seniūnijoms valyti užpustytus kelius, tvarkyti kapines, remia įvairius renginius, padeda vienkiemiuose gyvenantiems vienišiams žmonėms – tai tiesiog žeidžia. Jau nekalbant apie kuriamas darbo vietas.

Mero atsakymuose į raštišką kreipimąsi ir susitikimo metu pateiktus klausimus bei siūlymus konkretumo buvo mažiau. Sutikdamas su tuo, kad diskusija vėluoja ir kad bendravimas galėjo būti aktyvesnis, **Alvydas Vaicekauskas** papriekiaštavo ir ūkininkams, kodėl jie patys nesidomėjo būsimu mokesčiu ir šia tema nekalbino savivaldybės specialistų. Jo nuomone, tas 2022 metų rugpjūtį iš Registrų centro gautas raštas, kurio jis net nematęs, toks sudėtingas, kad sunku buvo ir specialistams suprasti, kas buvo parašyta. Ūkininkai vėliau tarpusavyje juokavo, kad jei jau specialistai, turėdami galimybę prieiti ir prie Registrų centro duomenų, nesugebėjo rašto perskaityti, tai ką kalbėti apie ūkininkus, kurie net nežinojo, kad toks raštas yra ir kad buvo galima iki 2022 metų gruodžio 1 dienos pareikšti savo pastabas.

Nieko konkrečiau meras negalėjo pasakyti ir dėl tarifo 2025 metams, kuris, ko gero, bus svarstomas tik kitų metų birželio mėnesį. Pasak mero, jis šiandien negali ir pažadėti,

(Nukelta į 4 p.)

Renkame Metų žmones ir „Metų projektą“

Baigiantis metams tradiciškai kviečiame prisiminti ryškesnius 2023 metų įvykius, pastebėti tuos Prienų ir Birštono krašto žmones, kurie, Jūsų nuomone, išsiskiria prasmingais, visuomenei naudingais darbais, yra verti pagarbos už kilnius ir nesavanaudiškus poelgius, kurie puoselėja gražius santykius su aplinkiniais, nestokoja įdomių idėjų ir savo bendruomenėje skleidžia gėrį ir grožį. Rašykite mums, siūlykite savo kandidatus, vertus nominacijos „Metų žmogus“ ir prizų, skirtų pagerbti mūsų krašto šviesuolius. Taip pat rinkite ir kandidatus „Metų projekto“ nominacijai.

Rašykite paštu ir el. paštu info@gyvenimas.info, skambinkite!

Kviečiame į „KALĖDINĘ MUGĘ“
gruodžio 14–15 dienomis Prienuose,
Laisvės a. Lauksime jūsų!

Advento popietė Šilavote

Adventas – tai bičiulystės, bendrystės, šviesos ir rimties metas. Gruodžio 5-ąją Šilavoto laisvalaikio salėje vyko advento popietė „Kad šviestų širdys, ne vien žvakės“.

Popietės metu prisiminėme, kaip adventą minėjo senovės lietuviai, kokios svarbiausios šio laikotarpio tradicijos ir papročiai. Prasminga ir kūrybiška veikla buvo advento vainiko pynimas ir dekoravimas. Po valandėlės šilto bendravimo ir kūrybiško darbo popietės dalyvės džiaugėsi savo rankomis sukurtais advento vainikais.

Nuoširdžiai dėkojame **Ugnei Galinienei** už padovanotą rankų darbo rapsų vaško žvakę, kurios papuošė advento vainiką, skirtą Šila-

voto globos namų gyventojams. Smagu, kad šią popietę praleidome kartu. Popietės dalyvės namo iškeiliavo ne tik su savo pasigamintu advento vainiku, bet ir Ugnės padovanota žvakele. Linkime visiems

ramaus ir prasmingo švenčių laukimo.

Saulė Blėdienė
Šilavoto laisvalaikio salės
kultūrinių renginių organizatorė

Gruodžio 8 dieną Prienų rajono savivaldybėje užregistruoti Prienų ūkininkų sąjungos parengti projektai

Prienų rajono savivaldybės merui
Alvydui Vaitkevičiui

DĖL ŽEMĖS MOKESČIO SUMAŽINIMO

Prienų rajono savivaldybės ūkininkams tenka mokėti didžiausią žemės mokestį visoje Lietuvoje, nors žemės ne pačios geriausios. Su situacija ir priežastimi, dėl ko tai atsitiko, esate supažindintas. Dėl esamos situacijos normalizavimo teikiame Jums tarybos sprendimų projektus ir kaimo plėtros rėmimo lėšų skyrimo tvarkos aprašo lyginamąjį variantą. Prašome teikti sprendimų projektus priimti artimiausiam tarybos posėdyje, o kaimo plėtros rėmimo lėšų skyrimo aprašą pagal mūsų pateiktus pasiūlymus pakeisti iki 2023 m. gruodžio 15 d.

Taip pat prašome 2023 metų biudžete Kaimo rėmimo programai numatyti 300 tūkst. eurų.

PRIDEDAMA:

Sprendimo projektas „Dėl 2025 m. žemės mokesčio tarifų nustatymo“;

Sprendimo projektas „Dėl žemės mokesčio lengvatų“

Prienų rajono savivaldybės kaimo plėtros rėmimo lėšų skyrimo tvarkos aprašo lyginamasis variantas.

Pirmininkas

Martynas Butkevičius

**Projektas SPRENDIMAS
DĖL ŽEMĖS MOKESČIO LENGVATŲ 2024 METAIS**

2023 m. gruodžio d. Nr. T3- Prienai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 14 punktu ir Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 3 punktu, Prienų rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

Prienų rajono savivaldybėje registruotiems ir veikia vykdomiems žemės ūkio veiklos subjektams 2024 metais taikyti 50 proc. žemės mokesčio lengvatą.

Šis sprendimas per vieną mėnesį nuo jo paskelbimo ar įteikimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriui (Laisvės al. 36, Kaunas) arba Regionų apygardos administraciniams teismui bet kuriuose teismo rūmuose (Šiaulių rūmai, Dvaro g. 80, Šiauliai; Panevėžio rūmai, Respublikos g. 62, Panevėžys; Klaipėdos rūmai, Galinio Pylimo g. 9, Klaipėda; Kauno rūmai, A. Mickevičiaus g. 8A, Kaunas).

Projektas LYGINAMASIS VARIANTAS

PATVIRTINTA

Prienų rajono savivaldybės mero

2023 m. gruodžio d.

potvarkiu Nr. P1-

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KAIMO PLĖTROS RĖMIMO LĖŠŲ SKYRIMO TVARKOS APRASAS**I SKYRIUS
BENDROSIS NUOSTATAS**

1. Prienų rajono savivaldybės kaimo plėtros rėmimo lėšų skyrimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja Prienų rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) kaimo plėtros rėmimo lėšų skyrimo tvarką.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Pareiškėjas** (toliau – Pareiškėjas) – žemės ūkio subjektas, išregistravęs žemės ūkio ir kaimo valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre, žemdirbius vienijančios organizacijos, veikiančios Prienų rajone.

2.2. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Pareiškėjų veiklą reglamentuojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose vartojamas sąvokas.

3. Kaimo plėtros rėmimo lėšos (toliau – Paramos lėšos) skiriamos Pareiškėjams.

4. Paramos lėšos nesiskiriamos:

4.1. **bankrutuojantiems, likviduojamiems pareiškėjams**

4.2. Pareiškėjams, gavusiems Paramos lėšas pagal tą pačią paramos formą iš kitų šaltinių (Europos Sąjungos fondų, nacionalinio biudžeto, išskyrus paramą, susijusią su karantinu ir ekstremalia situacija), kurios intensyvumas didesnis kaip 50 proc.

5. Pareiškėjai Savivaldybės administracijai teikia prašymus Paramos lėšoms gauti pagal Savivaldybės administracijos **kiekvieną ketvirtį** teikiamą kvietimą, išskyrus atvejus, kai Paramos lėšų kreipiamasi pagal šio Aprašo 21.9 papunktį.

6. Kai Paramos lėšų kreipiamasi pagal šio Aprašo 21.9 papunktį, prašymą galima teikti pagal poreikį.

7. Informacija apie kvietimą teikti prašymus skelbiama viešai Savivaldybės interneto svetainėje <http://www.prienai.lt>, taip pat socialiniuose tinkluose.

Skelbime nurodoma:

7.1. prašymų priėmimo pradžia ir pabaiga;

7.2. prašymo forma (Aprašo 1 priedas);

7.3. prašymų pateikimo adresas – Prienų rajono savivaldybės administracija, Laisvės a. 12, 59126 Prienai, el. p. administracija@prienai.lt;

7.4. atsakingas Savivaldybės administracijos specialistas, teikiantis konsultacijas Pareiškėjams su Paramos lėšų skirstymu susijusiais klausimais, jo telefono numeris, elektroninio pašto adresas ir laikas pasiteirauti.

8. Paramos lėšos skirstomos pagal Savivaldybės mero patvirtintos Kaimo plėtros rėmimo lėšų skyrimo komisijos (toliau – Komisija) rekomendacinius pasiūlymus.

II SKYRIUS**PARAMOS LĖŠŲ ŠALTINIAI**

9. Paramos lėšas sudaro Prienų rajono savivaldybės tarybos sprendimu skirtos biudžeto lėšos. **Kaimo plėtros programai skiriama ne mažiau kaip 20 proc. surenkamo žemės mokesčio.**

10. **Einamaisiais metais nepanaudotos lėšos perkeliama į sekančių Kaimo plėtros rėmimo programą.**

III SKYRIUS**PARAMOS LĖŠŲ GAVIMO SĄLYGOS**

11. Pareiškėjas, pageidaujantis gauti Paramos lėšas, pateikia šiuos dokumentus:

11.1. užpildytą prašymą gauti Paramos lėšas (Aprašo 1 priedas);

11.2. paskolos sutarties kopiją ir pažymą iš paskolos davėjo apie priskaičiuotą ir sumokėtą palūkanas (jeigu kreipiamasi pagal 21.1 papunktį);

11.3. „Sodros“ pažymas apie vidutinį sąrašinį darbuotojų skaičių periodo pradžioje ir pabaigoje (jeigu kreipiamasi pagal

21.5 papunktį);

11.4. nuomos sutarties kopiją (jeigu kreipiamasi pagal 21.7 papunktį);

11.5. VMI deklaracijas apie priskaičiuotus mokesčius (jeigu kreipiamasi pagal 21.6 papunktį);

11.6. pažymą dėl įvykusio gaisro (jeigu kreipiamasi pagal 21.9 papunktį);

11.7. sąskaitų faktūrų ir jų apmokėjimą įrodančių dokumentų kopijas;

11.8. finansavimo sutarties kopiją (jeigu ūkio subjektas yra gavęs paramą iš kitų šaltinių);

11.9. kitus reikalingus dokumentus, patvirtinančius patirtų išlaidų teisėtumą, atsižvelgiant į tai, pagal kokią priemonę prašoma skirti Paramos lėšas.

12. Jeigu dokumentai ir (ar) duomenys, kurių reikia nustatant teisę gauti Paramos lėšas, yra valstybės registre, žinybinuose registre, valstybės informacinėse sistemos ar juos Savivaldybė pagal prašymą ir (ar) duomenų teikimo sutartis gauna iš valstybės ir (ar) savivaldybės institucijų, įstaigų, įmonių ir organizacijų, Pareiškėjas šių dokumentų pateikti neprivalo.

13. Paramos lėšos tam pačiam Pareiškėjui gali būti skiriamos ne daugiau kaip 2 metus iš eilės, išskyrus 21.9, 21.10, 21.13 papunkčiuose nurodytoms priemonėms.

14. Pareiškėjų išlaidos turi būti patirtos ne anksčiau kaip prieš 12 mėn. iki kvietimo dienos.

15. Jei finansavimą norinčių gauti Pareiškėjų yra daugiau, negu leidžia patenkinti turimos Paramos lėšos, Pareiškėjams skiriama Paramos lėšų suma proporcingai mažinama.

IV SKYRIUS**PRAŠYMŲ VERTINIMAS**

16. Pareiškėjų Savivaldybės administracijai pateiktų prašymų vertinimą sudaro du etapai:

16.1. administracinės atitikties vertinimas;

16.2. Komisijos vertinimas.

V SKYRIUS**ADMINISTRACINĖS ATITIKTIES VERTINIMAS**

17. Pareiškėjų Savivaldybės administracijai pateiktų prašymų Administracinės atitikties vertinimo etapas:

17.1. Savivaldybės administracijoje užregistruotas prašymas perduodamas atsakingam Savivaldybės administracijos specialistui, kuris per 15 darbo dienų nuo nustatytos prašymų pateikimo dienos:

17.1.1. parengia administracinės atitikties vertinimo fiksavimo dokumentus (Aprašo 2 priedas), kuriuose įvertina, ar prašyme pateikta informacija atitinka žemiau nurodytus reikalavimus:

17.1.1.1. prašymas pateiktas iki skelbime nurodytos datos;

17.1.1.2. prašyme nurodyta prašoma Paramos lėšų suma;

17.1.1.3. prašyme nurodyta (-os) priemonė (-ės), kurioms prašomos Paramos lėšos;

17.1.1.4. Pareiškėjas įregistruotas ir savo veiklą vykdo teisėtai (informacinėse sistemose ir registre patikrinami duomenys);

17.1.1.5. išlaidos patirtos Pareiškėjo veiklos vykdymo laikotarpiu;

17.1.1.6. Pareiškėjo veiklos vykdymo laikotarpis atitinka Aprašo 21 punkte nurodytą veiklos vykdymo laikotarpį;

17.1.1.7. prašyme nurodyta tinkamų išlaidų suma atitinka pateiktuose išlaidas patvirtinančiuose dokumentuose nurodytą sumą;

17.1.1.8. prie prašymo pateikti visi Aprašo 11 punkte nurodyti dokumentai.

17.2. Jeigu prašyme pateikti duomenys yra netikslūs ar prie prašymo nėra pridėti visi reikalingi dokumentai, Savivaldybės administracijos specialistas raštu paprašo Pareiškėjo per 5 darbo dienas patikslinti duomenis ar pateikti papildomus dokumentus.

17.3. Pareiškėjų prašymai atmetami, jeigu:

17.3.1. prašyme pateikta informacija neatitinka 17.1.1 papunktyje nurodytų reikalavimų;

17.3.2. Pareiškėjas per 5 darbo dienas nepateikė visų reikalaujamų dokumentų ir (ar) nepateikė paaiškinimų bei patikslinimų.

18. Įvertinus prašymų administracinę atitiktį, prašymai perduodami Komisijai.

Projektas DĖL 2025 METŲ ŽEMĖS MOKESČIO TARIFŲ NUSTATYMO

2023 m. gruodžio d. Nr. T3- Prienai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 29 punktu ir Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo 6 straipsniu, Prienų rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Nustatyti 2025 metų žemės mokesčio tarifus (procentais nuo žemės mokestinės vertės) pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą žemės sklypų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį:

Eil. Nr.	Paskirties / naudojimo būdo kodas	Paskirties / naudojimo būdo pavadinimas	Žemės mokesčio tarifas proc.
1.	610	Žemės ūkio paskirties sklypai	0,7
2.	300, 328	Mėgėjų sodų žemės sklypai	0,8
3.	710	Miškų ūkio paskirties sklypai	0,7
4.	820	Vandens ūkio paskirties žemės sklypai	0,7
5.	992	Kita (vandens telkinys)	0,4
6.	995	Kitos paskirties žemės sklypai	
6.1.	314, 327	Gyvenamosios teritorijos	0,3
6.2.	330	Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos	0,3
6.3.	331	Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių statybos	0,3
6.4.	316	Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos	1,2
6.5.	317	Komeracinės paskirties objektų teritorijos	0,9
6.6.	319	Rekreacinės teritorijos	0,8
6.7.	320	Bendro naudojimo teritorijos	1,0
7.		Visi kiti šios lentelės 1–6 punktuose nenurodyti žemės sklypai	1,0
8.		Nenaudojama, apleista žemė	4,0

2. Panaikinti Prienų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. balandžio 29 d. sprendimą Nr. T3-115 „Dėl 2020 metų žemės mokesčio tarifų nustatymo“.

Šis sprendimas per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriui (Laisvės al. 36, Kaunas) arba Regionų apygardos administraciniams teismui bet kuriuose teismo rūmuose (Šiaulių rūmai, Dvaro g. 80, Šiauliai; Panevėžio rūmai, Respublikos g. 62, Panevėžys; Klaipėdos rūmai, Galinio Pylimo g. 9, Klaipėda; Kauno rūmai, A. Mickevičiaus g. 8A, Kaunas)

19. Dokumentai Komisijos nariams pateikiami ne vėliau kaip prieš 2 darbo dienas iki numatyto posėdžio laiko.

20. Sprendimas dėl lėšų skyrimo / neskyrimo įforminamas Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu.

VISKYRIUS**PRIEMONĖS, KURIOMS SKIRIAMOS PARAMOS LĖŠOS**

21. Paramos lėšos skiriamos šioms priemonėms:

21.1. daliai palūkanų už paimitas paskolas **žemės ūkio veiklai** padengti. Palūkanos dengiamos ne daugiau kaip už 1 metus;

21.2. mokymo kursams, seminarams, susijusiems su vykdoma žemės ūkio veikla Lietuvoje, apmokėti – iki 300 Eur;

21.3. dalyvavimo dalyvio teisėmis parodose, konkursuose, mugėse išlaidoms padengti – iki 500 Eur;

21.4. gamybinių pastatų ir statinių techninės dokumentacijos rengimo išlaidoms, teritorinio planavimo dokumentų ir techninių projektų rengimo (išskyrus gyvenamųjų patalpų) išlaidoms padengti;

21.5. už sukuriamą kiekvieną naują darbo vietą – 400 Eur. Darbo vieta – visas etatas, už kurį mokamas ne mažesnis kaip minimalus atlyginimas, ji turi būti sukurta ne anksčiau kaip prieš 24 mėn. ir išlaikyta ne mažiau nei 12 mėn. Dėl Paramos lėšų šiai priemonei Pareiškėjas gali kreiptis ne anksčiau kaip po 12 kalendorinių mėnesių po darbo vietos įkūrimo, pateikdamas pažymą apie vidutinį sąrašinį darbuotojų skaičių periodo pradžioje ir pabaigoje;

21.6. žemės mokesčiui kompensuoti,

21.7. gamybinių patalpų nuomos mokesčiui kompensuoti – Pareiškėjams, vykdomiems veiklą ne ilgiau kaip 3 metus;

21.8. prekės ženklų registravimo ir sertifikavimo išlaidoms iš dalies padengti;

21.9. gaisro ar stichinės nelaimės atveju – iki 4500 Eur;

21.10. ūkininkų šventėms ir kitoms renginiams („Metų ūki“ šventės išlaidos – iki 4500 Eur);

21.11. melioracijos statinių (išskyrus valstybei nuosavybės teise priklausančius griovių ir drenažo rinktuvus (<12,5 cm diametro)) remonto darbams, kurie atliekami Prienų rajono savivaldybėje, iš dalies kompensuoti (<https://www.prienai.lt/verslui/zymes-ukis/>);

21.12. kooperatyvų steigimo ir juridinių konsultacijų žemdirbių kooperacijos klausimais išlaidoms kompensuoti;

21.13. Sosnovskio barščių naikinimo valstybinėje žemėje išlaidoms iš dalies kompensuoti – 500 eurų už 1 ha (seniūnijoms turi būti pateikta informacija apie Sosnovskio barščiais apaugusius valstybinės žemės plotus). Ūkio subjektas, sunaikinęs mechaniniu ar cheminiu būdu Sosnovskio barščius židinių valstybinėje žemėje, praneša seniūnui, kuris Savivaldybei pateikia pažymą apie atliktus darbus.

21.14. dalyvavimo žemdirbius vienijančios organizacijos nario mokesčiui kompensuoti;

22. Iš Paramos lėšų dengiama ne daugiau kaip 50 procentų išlaidų ir ne daugiau kaip 4500 Eur (keturi tūkstančiai penki šimtai eurų) vienam Pareiškėjui per vienerius metus. Į šią sumą neįtraukiamas Paramos lėšų suma, skirta pagal 21.9 ir 21.10 papunktį. Bendras paramos intensyvumas iš visų finansavimo šaltinių, įskaitant ES paramą, nacionalinio biudžeto paramą, negali būti didesnis kaip 50 proc. išlaidų.

23. Apribojimai, numatyti 21.6, 21.7 papunkčiuose, negalioja Lietuvos Respublikos Vyriausybei paskelbus ekstremaliąją situaciją ir karantiną arba esant nenumatytiems veiklos apribojimams.

24. Pareiškėjams – PVM mokėtojams tinkamų padengti išlaidų dalis skaičiuojama be PVM.

VII SKYRIUS**BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

25. Aprašas skelbiamas Prienų rajono savivaldybės interneto svetainėje www.prienai.lt.

26. Aprašą tvirtina, keičia ir papildo Prienų rajono savivaldybės meras.

27. Už Aprašo įgyvendinimą ir vykdymą atsakingas Prienų rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyrius.

Užs. Nr. 079

Mums rūpi

Gyva diskusijageriau nei susirašinėjimas

Gruodžio 7 dieną Prienų rajono savivaldybėje vyko Kultūros paveldo departamento prie LR Kultūros ministerijos Kauno teritorinio skyriaus specialistų ir Savivaldybėje esančių dvarų bei bažnyčių valdytojų susitikimas, kuriame aptarti su šių objektų paveldosauginiais, istoriniais tyrimais, tvarkyba, priežiūra, restauravimo bei remonto projektų finansavimu susiję klausimai bei iššūkiai. Kauno teritorinio skyriaus vedėjas Svaigėdas Stoškus, vyriausioji specialistė Dainora Ramanauskė, vyriausiasis specialistas Mindaugas Norkus atsakė į savininkams rūpimus klausimus, su jais sutarta dėl nuolatinio bendradarbiavimo, sprendžiant išylančias problemas. Susitikime dalyvavo ir šios srities aktualijomis domėjosi meras Alvydas Vaicekuskas ir Savivaldybės vyriausioji specialistė Edita Jakimavičiūtė.

Susitikime aptartos bažnyčių ir dvarų paveldosaugos problemos

Meras A. Vaicekuskas akcentavo pasitarimų su paveldosaugininkais svarbą vietose, tai, pasak jo, padeda išjudinti dešimtmečiais apleistų objektų, tokių bevilčių, kaip Prienų kareivinių pastatai, tvarkymo darbus. Jis pažymėjo, kad Savivaldybėje esantys kultūros paveldo objektai nors ir tvarkomi, šie procesai vyksta per lėtai, jiems skirtas finansavimas yra vilkinamas. Pasak mero, Savivaldybė nėra finansiškai pajėgi padėti įgyvendinti didelės apimties tvarkybos projektus, tačiau jis ragino savininkus konsultuotis su savivaldybės specialistais, pasidalinti iniciatyvomis, bus ieškoma būdų padėti. Pavyzdžiui, šiemet Savivaldybė skyrė dalį reikalingų lėšų – 20 tūkst. eurų – Prienų bažnyčios autentiškų vargonų restauravimui.

KPD Kauno teritorinio skyriaus vedėjo Svaigėdo Stoškaus nuomone, gyvas bendravimas konkrečiose vietovėse yra efektyvesnis nei lėtas susirašinėjimas, todėl skyriaus specialistai vyksta į bendruomenes, susitinka su suinteresuotais asmenimis, juos informuoja apie paveldosaugos reikalavimus, pataria kultūros paveldo objektų tvarkybos ir priežiūros klausimais, tokiu būdu galima išvengti pažeidimų ir sulaukti taip reikalingų pokyčių išsaugant unikalius vietovių bruožus bei siekiant finansavimo.

Į susitikimą atvykę Prienų ir Stakliškių bažnyčių, Jiezno rūmų ir dvaro statinių, Daukšiagirės ir Pagirmuonių dvarų savininkai, valdytojai, jų atstovai papasakojo apie tai, su kokiais sunkumais susidūrė pradėję tvarkyti objektus, pasidalino ir gerą patirtimi, kuri liudija išskirtinai apie dvarų savininkų kartais netgi donkhotiškas pastangas išsaugoti, at-

kurti tai, kas dar likę autentiško iš didingos Lietuvos praeities. Jie neslėpė, kad dėl to aukoja daug asmeninio laiko, lėšų, nagrinėja įstatymus, ieško archyvinės medžiagos. Visgi, kaip buvo pažymėta, geri norai dar ne viskas, tarp savininkų ir institucijų, netgi tarp atskirų specialistų išlieka nemažai nesuskalbėjimo. Savininkai kėlė klausimą dėl, jų manymu, itin aukštų paveldo objektų taikomųjų tyrimų, remonto, avarinės grėsmės pašalinimo ir kt. darbų kainų, akcentavo rangovų kompetencijos svarbą. Taip pat buvo pasigesta aktyvesnės valstybės politikos ir veiksmų, atliekant saugotųjų objektų mokslinius tyrimus, skiriant finansavimą tvarkybos darbams.

Darbus stabdo nutrūkęs finansavimas

Prienų rajono ir Birštono savivaldybėse yra keturios bažnyčios, įrašytos į LR Kultūros paveldo registrą, viena iš jų – medinė Prienų Kristaus Apsireiškimo bažnyčia. Jos klebonas Vaidotas Labašauskas ir diakonas Gediminas Olsevicius pasakojo, kad iki šiol restauruota tik bažnyčios išorė, o parengta vidaus remonto darbų programa merdi. Anot klebono, dar 2021 metais buvo viešai paskelbta, kad vienos seniausių medinių bažnyčių interjerui tvarkyti valstybė skyrė 930 tūkst. eurų. Po pirmos 150-ties tūkst. eurų investicijos (dar 30 tūkst. eurų skyrė Prienų rajono savivaldybė elektros instaliacijos sutvarkymui) darbai sustojo. Už šią sumą buvo atlikta palyginti nedaug darbų, aiškinant sudėtingumą ir aukštais jų į kainiais. O samdyti įmonę, kuri nėra atestuota kultūros paveldo srityje, bet darbus atliktų daug greičiau ir pigiau, klebonas negali.

Parapijos atstovai pasidalino rūpesčiu dėl sutrūkusios bažnyčios bokšto konstrukcijų, kurios dėl varpų svorio pastebimai pasvirusios. Ir kle-

bonas V. Labašauskas, ir kultūros paveldo specialistai sutarė, kad būtina kuo skubiau, kol neįvyko nelaimė, teikti prašymą dėl finansavimo bažnyčios restauracijai tęsti.

Galvos skausmas dėl lėšų ir... balandžių

Stakliškių Švč. Trejybės bažnyčios klebonas Laurynas Visockas taipogi suka galvą, iš kur gauti lėšų bažnyčios fasadui, interjerui, stogui, langams, tvorai ir joje esančio statinio atnaujinimui. Anot jo, Savivaldybės, vyskupijos lėšų ir gyventojų aukų dėka buvo suremontuotas vienas paveldosauginiams objektams nepriskiriamas pastatas. Dabar didžiausias rūpestis – bažnyčios išorinių sienų atnaujinimas. Vien tik jų tyrimų ir projektavimo darbų sąmata siekia 186 tūkst. eurų, pateikta paraiška, bus siekiama gauti lėšų pagal Lietuvos Respublikos ir Šventojo Sosto susitarimą dėl kilnojamojų ir nekilnojamojų vertybių išsaugojimo. Bažnyčiai galioja žemesnis apsaugos lygmuo, todėl, S. Stoškaus siūlymu, pirmiausia reikėtų teikti prašymą dėl bažnyčios komplekso pripažinimo valstybės saugomu objektu, tai suteiktų galimybę pretenduoti į valstybės finansavimą.

Klebonas prašė surasti pasiteisinantį ir atsiperkantį sprendimą, kaip iš šventovės prieigų humanistiškai išvyti balandžius, kurie tapo didele problema, nes tupia ant barokinės bažnyčios karnizų, lenda į angas ir išmatomis gausiai teršia turtą bei aplinką. Dėl to, pasak klebono, jam gėda prieš miestelyje apsilankančius turistus.

Rūpi išsaugoti Pacų palikimą Jiezne

Kęstutis Derliūnas – vienas iš trijų Jiezno Pacų kultūrinio paveldo išsaugojimu besirūpinančių savininkų – pasidalino nuveiktais darbais

Tai, kas išaugina...

Projektą remia

SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

bei planais tęsti iš Turto banko įsigytos rūmų dalies sienų polichrominius tyrimus ir tvarkybos darbus. Žvelgdamas į pastato perspektyvą, jis svarstė, kad dalis patalpų galės būti nuomojamos, dalis – pritaikytos visuomenės reikmėms, renginiams ir muziejui. Jis turi minčių įkurti menininkų rezidenciją, galbūt net įrengti ir svečių kambarių.

Kito buvusio Jiezno dvaro pastato (kumetyno) savininkas Antanas Lėckas turėjo įveikti daug teisinių kliūčių, kol teismuose buvo įtvirtinta jo įpėdinystė. Atsiėmęs piktaivalių degintą, griautą, niokotą pastatą, jį bando prikelti naujam gyvenimui – nors ir mažais, bet atsakingais žingsneliais.

Jo teigimu, vieno aukšto mūro sienos restauruotos ir užkonservuotos žiemai. Siekdamas atstatyti pastatą kuo autentiškiau, nepažeidžiant vertingųjų savybių, savininkas bendradarbiauja su geriausiais paveldosaugos specialistais. Jo lėšomis vykdyti moksliniai tyrimai, patvirtintas stogo uždengimo projektas, ieškoma galimybių išvalyti tvenkinį.

A. Lėckas sakė kreipėsi į KPD dėl turimo pastato įtraukimo į valstybės saugomų objektų sąrašą. Pastate jis ketina įrengti šeimai skirtą būstą, jame galės vykti įvairūs renginiai.

Rūpi įveikinti Daukšiagirės dvarą

Vienintelis Prienų rajone vien privačiomis lėšomis restauruotas Daukšiagirės dvaras yra sektinas pavyzdys, su kokia atsakomybe reikia tvarkyti ir įveikinti kultūros paveldo objektus. Dvaro savininko dukra Giedrė Ūselytė-Bagdanavičienė kėlė klausimą dėl profesionalų pagalbos vykdant istorinius dvaro tyrimus, jai jaučia poreikį užpildyti dvaro istorijos spragas Suvalkų archyvuose surinktomis žiniomis, pasak jos, ši medžiaga labai pasitarnautų edukacijose, dvaro prezentacijose.

Šiuo metu dvaras reprezentuoja tarpukario kultūrą, tačiau jai norėtųsi daugiau sužinoti apie „žydiškąjį“ jo laikotarpį. Jis siejamas su trimis broliais Frenkeliais, kurie XIX a. II pusėje beveik kaimynystėje pastatė kelis dvarus, iš kurių išlikę du – Daukšiagirės ir Pagirmuonių, tad jų istorija galėtų būti tiriama kompleksiskai.

Šiuo metu Daukšiagirės dvaras yra nuomojamas daugiausia priva-

čioms šventėms, čia vyksta tuoktuvės. Bet dvaro savininkai ieško būdų, kaip jį tinkamiau pristatyti visuomenei. Giedrė Ūselytė-Bagdanavičienė teigimu, norima jo erdvėse rengti kamerinius klasikinės muzikos, literatūrinius renginius, kurie galėtų tapti Prienų miesto šventės kultūrinės programos dalimi.

Pavieniai turistai dvare nepriimami, bet jie gali apsilankyti su grupėmis, kurios kviečiamos į pradėtas organizuoti patyrimines ekskursijas – edukacijas, lydinčias gidui.

XIX a. dvarą supo sodai, gėlynai, parkas, vandens telkiniai su kanalais. Dvaro savininkai ieško finansavimo šaltinių, kad galėtų sukurti daugiau kraštovaizdžio elementų, sutvarkyti lankytojams pritaikytą infrastruktūrą.

Bandys atstatyti beviltiškai suniokotą dvarą

Tik 2020 metų gruodį itin apleistą Pagirmuonių dvaro pastatą Pakuonio seniūnijoje įsigiję naujieji savininkai Šarūnė Zakarauskaitė ir Aivaras Dzerkalas sprendžia skirtingas problemas. Pirmutinis jų uždavinys – likviduoti „Sanhajumi“ praminto pastato avarinę situaciją, iškuopti per daugybę metų susikauptas šiukšles, sutvarkyti krūminais apaugusią aplinką. Pasak jų, pastate viskas, ką tik buvo įmanoma pavogti, išplėšta: plytos, krosnys, langų rėmai, durų staktos, medinės grindys. Stogas įkritęs, pamatai semiama lietaus vandens.

Sovietmečiu dvaro rūmuose veikė kultūros namai, kino salė, buvo įrengti butai. Tuo laikotarpiu dvaro sodybos teritorijos ir statinių kompleksiskumas buvo suardytas, išlikę statiniai priklauso skirtingiems savininkams. Nekeičiant pastato vertingųjų savybių, kurių pobūdis architektūrinis, savininkams neturėtų kilti kliūčių atstatant pastatą šiuolaikinėmis medžiagomis, visgi, pasak A. Dzerkalo, su tokiu nugyventu „nabagu“ pretenduoti į saugomiems objektams skirtą finansavimą nėra prosvaisčių.

Pirmojo susitikimo su KPD Kauno teritorinio skyriaus specialistais metu, aptarus konkrečių bažnyčių ir dvarų problemas, jų savininkams ir administratoriams pasiūlyta įsvertinti savo poreikius ir išdėstyti raštu, kokius darbus reikėtų skubiausiai atlikti.

Dalė Lazauskienė

Autorės nuotraukos

Savivaldybės administracijos pastato eglę puošia žmonių su regėjimo negalia pagamintos šventinės dekoracijos

Artėjančių švenčių dvasia jau sklendo po namus ir po visą miestą. Savaitgalį Laisvės aikštėje buvo įžiebta didžioji Prienų eglė, o kiek anksčiau, praėjusį trečiadienį, šventinėmis dekoracijomis suspindo eglutė Savivaldybės administracijos pastato vestibulyje. Dėkingi už tai esame LASS Prienų rajono filialo kruopščiosioms auksarankėms, kurios pagamino šimtą veltų žaisliukų, puošų blizgiomis detalėmis. Į kiekvieną iš jų įdėta ne tik daug darbo, bet ir širdies šilumos.

Už nebe pirmus metus rodomą iniciatyvą ir padovanotą kalėdinę nuotaiką žmonių su regėjimo negalia bendruomenei ir jos pirmininkei I. Karsokaitei dėkojo Prienų rajono savivaldybės meras A. Vaicekuskas, pasidžiaugdamas įspūdinga egle, kuri visą šventinį laikotarpį džiugins ne tik darbuotojus, bet ir kiekvieną Savivaldybėje apsilankančių prieniškį bei svečią. Meras padėjo filialo atstovams už gražų bendradarbiavimą ir palinkėjo kūrybiškumo, energijos, sveikatos ir jaukių artėjančių švenčių.

Prienų r. savivaldybės informacija

Sąjūdžio 35-mečiui

Ką jie mums padarė

„1947 metais paskelbus seniai visų lauktą VKP(b) CK nutarimą „Dėl kolūkių organizavimo Lietuvos, Latvijos ir Estijos TSR“ ir įkūrus eksperimentinį pavyzdinį Marytės Melnikaitės kolūkį Dotnuvos valsčiuje, Tarybų Lietuvoje prasidėjo nebesustabdomas procesas. Ir štai netrukus jau galima buvo ne tik Maskvai, bet ir pasauliui pasigirti, kad, nors 1948 metais Lietuvos TSR buvo kolektyvizuota vos 3,8 % privačių ūkių, 1950 metais šis rodiklis jau siekė 80%, o 1953-iaisiais kolektyvizacija pagaliau pergalingai ir galutinai buvo baigta“ (H. Kunčius „Kolūkio metraščiai“ 2021).

Skaičiai, nutarimai, dokumentai neišgalvoti, surasti archyvuose, nors romanas, pasak kultūros žurnalisto Gedimino Kajėno, balansuoja tarp pamfletu, groteskinio šaržo bei absurdo komedijos. Tačiau autorius kelia ir šiandien aktuales klausimus. Vienas iš jų – kaip nutiko, kad prievarta primesta nauja tvarka, kurios simboliu kūrinys ir tampa kolūkis, galiausiai tampa sava, o jos sugriuvimas laikomas didžiausia nelaime?

Kolūkių kūrimosi ir egzistavimo istorija Lietuvoje kol kas gana mažai tyrinėta. Bylos Kauno regioniniame valstybės archyve, ieškant medžiagos Alksniakiemio krašto istorijai, niekieno nebuvo čiapinėtose. Peržiūrėjau turto suvisuomeninimo aktus, turto apskaitos knygas, pasodybinių sklypų apmatavimo aktus ir kitą negausią medžiagą. Visuotinių kolūkių susirinkimų ir valdybos posėdžių protokoluose ryškiausiai atsispindi kolūkinio gyvenimo kasdienybė. Tie dokumentai kelia šurpą: viskas atimta ir viskas uždrausta. Gąsdinimai, grasinimai, baudmės. Skurdas, neteisėybė, prievarta. Visiškas, kvailas komunistinis neūkiškumas.

Kaip buvo sukurti kolūkiai? Iš balbieriškio Jono Stagniūno prisiminimų, užrašytų 1997 m.: „Nuo 1948 metų žmonės buvo raginami stoti į kolūkius. Rašytis ragino susi-

rinkimuose ir vaikščiodami po kaimus. Gyventojai į kolūkį nesirašė, nebent kas nors buvo įrašytas apgaulės būdu. Matydami, kad vien žodžiais ir gąsdinimais gyventojų neįveiks, 1950 metais uždėjo labai didelius mokesčius. Daugiau kaip po 1000 rublių už vieną hektarą, o tuo laiku karvė mažiau kainavo. Jei kas nesumokėdavo mokesčių, viską iš gyventojų paimdavo labai mažai įkainodami. Sušaukę pas Jurgį Mažeiką susirinkimą sribai pareikalavo rašytis į kolūkį arba už mokesčių nesumokėjimą bus viskas paimta. Ir taip 1950 m. rugsėjo 10 dieną buvo įkurtas kolūkis „Gelčių ažuolas“. Taip per kelius metus visoje Lietuvoje valstiečių sodybos išdraskomos, turtas perimamas bendron nuosavybėn.

Prienų rajono Mačiūnų apylinkės Julijaus Janonio kolektyvinio ūkio valstiečio Gribausko Prano, Motiejaus, suvisuomeninto turto aktas Nr. 38 (1951 m. rugpjūčio 17 d.) rodo, kad iš jo atimama: kluonas šiaudų stogu 22x8, fuktelis „Triumph“, maniežas keturių dyselių, akėčios traktorinės 3 palų, plūgas vienvagis, vežimas ant geležinių ašių, pakinktai. Palaipsniui iš kitų valstiečių paimama akėčios, vežimai, plūgai, drapakai, rogės, arpai, kuliamosios mašinos, kluonai, tvartai, arkliai, net gyvenamieji namai. Iš komisijos aktų,

kurie dažnai būna be parašų, neišku, nuo ko priklauso turto įkainavimas. Pavyzdžiui, Marcinkevičiaus namas 20x10 m skardiniu stogu įvertintas 500 rub., Tamošiūno medinis kluonas – 1400 rub., tvartas 1200 rub., svirnas 500 rub.

Turtas jau bendras, prasideda kolektyvinis darbas. Šaukiami visuotiniai kolūkiečių susirinkimai, vyksta valdybos posėdžiai. 1952 m. balandžio 14 d. svarstoma: 1. Linų džiovyklai skirti Petrušauskaitės svirnų. 2. Kisieliūtei pavedama į kitą posėdį iškviesti klubo – skaityklos vedėjas išklausti jų darbą. 3. Kritusio paršelio šėrikę Šabasevičienę perduoti liaudies teismui. Įpareigoti fermos vedėją, kad pristatytų skrodimo dokumentus ligi balandžio 25 d. 4. Valdybos narys Jonūnas praneša, kad Sinkevičienė arklį paėmė ne savavališkai, bet jai brigadininkas davė, tai brigadininkui Slavinskui už tai, kad davė arklį į turgų važiuoti sėjos metu, nurašyti 5 darbdienius. 5. Gelbūdos Juozo pareiškimo svarstymas. Pareiškimą patenkinti tada, kada pristatys iš daktaro pažymėjimą, kad tikrai operacija reikalinga.

Metai keičia metus, bet darbai ir vargai nesitraukia nei per žingsnelį. Jau 1955-ieji. Trūksta pašarų, gyvulių stovis blogas, šienas buvo suvežtas šlapias, supelijo. Miško kirtimo planai nevykdomi, inventoriaus re-

montas nevyksta.

Tvarka griežta, tačiau kažko bijoma. „Lapkričio mėn. 6 d. svarstyta: 1. 36-ųjų metinių Didžiosios Spalio revoliucijos minėjimui pasiruošti. Nutarta: nuo 1953 m. lapkričio mėn. 6 d. 18 val. iki lapkričio mėn. 9 d. 9 val. ryto sustiprinti priešgaisrinę apsaugą, įpareigoti drg. Ulecką Kazį už visą laikotarpį būti atsakingu. Pastatyti sustiprintas sargybas prie sandėlių, fermų, pašarų bazių bei įrengimų ir įvesti kontoroje budėjimą po 2 asmenis pradedant nuo 1953 m. lapkričio mėn. 6 d. 18 val. iki 1953 m. lapkričio mėn. 9 d. 9 val. ryto pagal nustatytą grafiką. Be to, visą laiką turėti vieną paruoštą pastotį prie kontoros.

Kad darbo našumas didėtų, kolūkiečius reikia skatinti, geriausia – baismėmis: paukštinkinai Murauskienei kritusias 34 vištas atstatyti. Neatlikusiems miško prievoles sumažinti pasodybinius sklypus 50 proc. Brūzgai nubraukti 25 darbdienius už arklų nušėrimą. Nubraukti 5 darbdienius tam, kas išduos arklus be pirmininko žinios. Imtis griežtų priemonių prieš tuos, kurie neravi kukurūzų. Neišdirbus darbdienių minimumo kolūkiečius apdėti mokesčiais. Ryte nuo 8 val. išeiti į darbą ir 19-20 val. vakaro baigti. Už pavėlavimą nustatyta laiką atvykti į darbą nubraukti 5 darbdienius. Deltuvienę Magdę dėl neišdirbto darbdienių minimumo pašalinti iš kolūkio, uždrausti ganyti kolūkio laukuose gyvulius ir neleisti naudotis pasodybiniu sklypu“. Kaip išgyvenai, Magdele, šitaip kaimynų (kolūkio valdybos) nuskriausta?

Posėdžiuose svarstomi įvairūs prašymai, kai kurie iš jų patenkinami: Šiugzdiniui Juozui karvės šėrimui duoti už darbdienius po 1 kg šiaudų,

viso 250 kg. Šiugzdinio Prano karvei 200 kg šiaudų, Langienei Domicelai 100 kg šiaudų, Bukevičiui Antanui 80 kg, Aukštakalnytei Antosei 43 kg, Bertlingui Broniui 148 kg, Šiugzdiniui Povilui 100 kg, Revinskui Antanui 128 kg. Zujui Jurgiui skirti 15 arų žemės. Tirvai Pranui skirti 15 a žemės. Pyragaitėi Marei skirti 50 kg miežių brolio palaidojimui. Čiuzui Kaziui skirti 50 kg miežių dukters palaidojimui. Tamošiūnienės Marės pareiškimą dėl vyro palaidojimo patenkinti kaip esančią sunkioje materialinėje padėtyje (turinčiai gausią 9 vaikų šeimą) ir skirti 50 kg vasarinių kviečių.

Tačiau ne visiems taip sekasi. Zujui Antanui pašarų neskirti, nes pašaru apsirūpinęs. Kitus prašymus atmesti, nes kolūkyje pašarų nėra. Vilkiui Povilui žemės daržovių pasiodinimui neduoti. Grūdų neskirti, nes nėra išdirbta darbadienių norma. Medžiagų stogo pataisymui neskirti, nes pirmoje eilėje reikia visuomeniniams pastatams. Tirvai Pranui pašalpos neskirti, nes jį gali išlaikyti brolis, pas kurį gyvena. Šlekio Jurgio iš kolūkio neišleisti, nes išvyksta į Ežerėlio durpyną dirbti. Aukštakalnytei Antaninai mokesčių bei prievolių nenubraukti, nes buvo darbinga ir galėjo išdirbti minimumą.

Propagandinis darbas stiprėja, protokolai liudija, kad susirinkimuose skaitomi pranešimai apie TSKP CK plenumų uždavinius žemės ūkiui, vieningai palaikomi kandidatai į TSRS Aukščiausiąją tarybą, per pačią sieną pūtę skaitoma paskaita „Stalininė komunistų statyba“. MGB viršininkas aiškina, kad kolūkyje daug vagių, gyvuoja degtinės varamas. Daugumoje susirinkimų dalyvauja rajono partijos instruktorius

(Nukelta į 7 p.)

Ar Prienų rajonui reikalingas žemės ūkis?

(Atkelta iš 1 p.)

kokia suma bus padidintas Kaimo rėmimo fondas, nes savivaldybė vykdyt ES finansuojamus 2 naujus ir turės užbaigti dar 1 melioracijos projektą, prie kurių reikia prisidėti ir 50 proc. savų lėšų. Be to, pinigų reikia ir keliams, švietimui ir kitoms reikmėms.

Mero teigimu, yra neišskumų ir dėl kompensacijų. Kam jos būtų skiriamos? Ne visiems ūkininkams metai buvo sunkūs, gal gyvulininkams sunkesni, bet augalininkai didesnių nuostolių nepatyrė. Dauguma mokesčius susimokėjo.

– Fondo pinigai turi būti skirti ne pašalpoms, o perspektyvai, – sakė meras, kviesdamas ūkininkus ruošti programą, kuriai galėtų būti skirta parama iš Kaimo plėtros rėmimo programos.

Matyt, susitikimo organizatoriai klausimo dėl kompensavimo tvarkos tikėjosi, nes čia pat pabandė išsklaidyti kilusias abejones. Jų nuomone, dėl kompensacijų galėtų kreiptis tie ūkininkai, kurie deklaruoja pajamas, gaunamas iš žemės ūkio veiklos. Tai nesunku pagrįsti dokumentais ir, Laimos Balsevičienės

teigimu, neliks baimių, kad parama atiteks ir vadinamiems „sofos“ ūkininkams.

Ūkininkai merui replikavo ir dėl derlingų metų. Anot vieno iš kalbėtojų, gal Pakuonio seniūnijoje, kur ūkininkauja ir pats meras, metai ir buvo geri, bet, pavyzdžiui, gyvulininkai ne tik smėlingame Stakliškių krašte, bet ir kitose seniūnijose liko be žolinių pašarų. Jau nekalbant apie žemas pieno supirkimo kainas. Beje, ir augalininkystės ūkių šeiminkus sunerimti verčia krintančios grūdų kainos.

Vertindamas žemės ūkio situaciją, Alvydas Vaicekuskas sutiko, kad prie formuojamos dabartinės Europos Sąjungos ir Lietuvos politikos kai kurios žemės ūkio veiklos sritys ir neišsilaikys.

Kad taip gali atsitikti, pritarė ir Lietuvos pieno gamintojų asociacijos prezidentas, Prienų rajono savivaldybės tarybos narys Jonas Vilionis. Jis taip pat negailėjo „pylos“ ir ūkininkams dėl pasyvumo, nedalyvavimo rengiamose akcijose.

– Jeigu būsim tokie bailūs, kaip kurapkos, tai mūsų ir neliks, – ragindamas būti aktyviems, kovojant už save ir už žemės ūkio išlikimą, kalbėjo jis.

Emocinga Jono Vilionio kalba išjudino ramiai susitikimo eigą. Buvo ir pritariančiųjų, buvo ir sutrikusiųjų dėl to, kad valstybinės institucijos taip neatsakingai elgiasi. Ar tikrai žemdirbiai kalti, kad Lietuva neturi žemės ūkio politikos, kad jų išrinkti ir valdžią gavę politikai nesudaro sąlygų dirbti? Kad nepadaro to, ką turėtų padaryti? Netgi nenori ar nesugeba konstruktiviai bendradarbiauti, išgirsti patarimus bei pastabų dėl priimamų sprendimų.

...Ketvirtadienį vykusio susitikimo dalyviai viliasi, kad buvo išgirsti, kad bus perskaityti ir jų pateikti siūlymai su parengtais sprendimų projektais, spausdinamais ir „Gyvenimo“ antrame puslapyje. Apie tai – kituose „Gyvenimo“ numeruose.

Ramutė Šimukauskaitė

Prienų Turguje

Palma Pugačiauskaitė

„Turgus – galimybė pabūti tarp žmonių...“

Nors gruodis dar neįpusėjo, žmonių turguje, ieškančių dovanų, vis daugiau. Vieni sako, kad stengiasi supirkti „pagal iš anksto pasiruostą sąrašą“, kiti ieško kažko įdomaus, netikėto.

Perka ir iš naujų prekių, ir dėvėtų. Vis dažniau tampa dovana – ir medus, medaus produktai bei kiti maisto produktai – ne tik pyragai ar gardumynai, bet ir, pavyzdžiui, skrosta antis ar skilandis. Taigi pirkėjai pirkia įvairiai. Prekybininkams maisto produktus teko šiltai užkloti. Parduoda, pavyzdžiui, morkų, kurių kilogramas eurą kainavo, pridengia nuo šaltuko, kol prieš kitas pirkėjas. Jų eilutė rikiavosi, kaip kad ir tradiciškai Advento laikotarpiu, prie žuvis. Kilogramas šamo filė sauso šaldymo kainavo 6,90 euro, jūros lydekos filė – 5,90 euro, vilkžuvės steiko – 3,90, hokio filė sauso šaldymo – 8,90 euro, paltuso filė – 7,90 euro, karališkų krevečių – 7,90 ero, riebios silkės silpno sūdyto – 4,50 euro. Mėsos gaminių galima rinktis įprastose turgaus vietose, kur nuolat prekiaujama. Kilogramas lašinių kainavo 7–12 eurų, šalto rūkymo kumpio – 9,90 euro, š/r skilandžio – 11,90 euro, karšto rūkymo vištos – 8 eurus, kepeninės (spaustos) – 7 eurus, virto viniųtinio – 10,80 euro, š/r „kūdo“ kumpelio – 9,80 euro. Šviežios kiaulienos rinkosi įvairiai. Pasak vienos eilutėje laukiančios moters, „nors ir adventas, bet kad perka visi kiaulieną“. Žinoma, ji juokavo, mat pati sako norinti iš anksto maisto prekių šventėms nusipirkti, kad tiesiog laisvesnės būtų dienos artėjant Kūčioms. Tad kai įprastai pirkėjai perka po dvi ar keturias kiaulės kojas, tai ši rytą – po dvigubai daugiau, ir karkų, pusgalvių – bus

šventinės šaltienos. Pirkio ir sprandinės, ir maltos kiaulienos. Taip pat visko gerokai daugiau, nei įprastai.

Bitininkai kilogramą medaus pardavė už 6 eurus, ūkininkai naminio sėmenų aliejaus buteliuką – už 4,50 euro, galima pirkti ir nemaltų, ir maltų sėmenų, kalocių.

Šurmulio buvo paviljone „be sienų“, kur prekiaavo ir buitine technika iš Vokietijos, mokyklinėmis prekėmis, geros kokybės dėvėtais drabužiais ir labai pigiais dėvėtais, kai vieneto kaina nuo 0,30 euro, buvo naujų įvairaus storio moteriškų ir vyriškų kojinių, pirštinių, įvairių darbo drabužių. Taip pat sau galėjo visko surasti ir žvejai.

„Man turgus – tai galimybė pabūti tarp žmonių, kol galiu, kiekvieną šeštadienio rytą šios savo tradicijos ir laikaisi, – mintimis pasidalijo prienietė senjorė, kuri gyvena už poros kilometrų, kaip sakė, bet kol kas šį atstumą įveikia pėstute. Moteris daug ko neperka. Maisto produktais ją aprūpina vaikai. – Kad jau nieko man nereikia, – šypsodamasi kalbėjo. Kokį vieną daiktą ar gardaus pyrago gabaliuką parsinešu visada, nes negalima grįžti tuščiomis. Tačiau džiaugiasi, kad turi ir prekeivių pažįstamų, su kuriais pasikalba, ir susitinka buvusių bendradarbių, kurie bet koku oru vieni kitiems skiria daugiau laiko ir turguje. Taigi, matyt, dar rasis žmonijai, kurie nesureikšmės dovanų krepšelio kainos, kurie dovanos vieni kitiems tai, kas neįkainojama.

Koks tu ir aš – tokia Lietuva Kuriu. Įgyvendinu. Dalinuosi

Projektą remia

SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Pirmosios knygos šventė bibliotekoje

Prienu Justino Marcinkevičiaus viešajai bibliotekai metai buvo geri – įvyko net dvi literatūrinės premjeros, t.y. bibliotekoje pristatytos dviejų jaunų Prienu krašto kūrėjų pirmosios eilėraščių knygos: rugsėjo mėnesį su skaitytojais pasisveikino Prienu „Žiburio“ gimnazijos mokinės Skaistės Radžiūnaitės knyga „Saulė dramblio narve“, o lapkričio 16-ąją savo pirmąją eilėraščių knygą „Popierinės žvaigždės“ pristatė kita gimnazistė – šešiolikmetė Andželika MELNIKAITĖ. Knygos „Popierinės žvaigždės“ redaktorė-korektorė Rasa Milerytė, iliustracijų autorė dailininkė Neringa Žukauskaitė, knygą išleido leidykla SLINKTYS.

Kiekvienos knygos gimimas – šventė. O pirmosios – ypatinga šventė. Šventė autoriui ir, žinoma, skaitytojui. Su pirmąja knyga jaunąją kūrėją sveikino Prienu „Žiburio“ gimnazijos direktorė Irma Kačinauskienė, mokytoja Rūta Pūrienė, „Ažuolo“ progimnazijos mokytoja Irena Drizilauskienė, bibliotekos direktorė Daiva Čepeliauskienė, knygos autorės giminaičiai, draugai, kaimynai, gausus būrys poezijos gerbėjų. Pristatyme dalyvavo knygos recenzentė Nijolė Raiskienė.

Pasivaikščiavimas tarp „Popierinių žvaigždžių“

Skaitytojo rankose – nedidelė knygelė. Švelnus paliesti viršelis. Ant jo (kaip ir priklausau) – autoriaus vardas ir pavardė, pavadinimas, pasteliniai knygos viršelio vaizdiniai. Žiūrėti ir bandant juos suprasti, vaizdiniai, lyg iš labai toli ar labai giliai, aidu atplaukia disonansiniais sutartinės sekundų sąskambiais... O tada – piešinys, primenantis ažiūrinis popieriaus karpinius, atsiskiria nuo sutartinės ir unisonu suskamba su pavadinimo pirmuoju žodžiu POPIERINĖS. Bet prie jo kol kas niekaip neprisiūglaužia ŽVAIGŽDĖS...

Knygelė jau skaityta. Ne vieną kartą. Ir vis tiek pavadinimo mįslė neįminta: tik autorė gali tiksliai žinoti, ką slepia eilėraščių knygos pavadinimas. „BŪNA dienų ir valandų, kai rašosi lengvai, kai atsimeni, matai ir supranti daugiau negu kitais kartais, kai žodis tarytum tupi prieš tave ant stalo ir čiulba. Vaizduotė laisvai, be prievartos iškelia regėta, girdėta, išgyventa, pagaltota. Tarytum visas gyvenimas atsistoja už nugaros. / ... / Atrodo, kad jau supranti jį. Gal ne supranti, o „esi“ jame. / ... / Gal tai ir yra įkvėpimas. Sunku jį aprašyti. Tačiau tokių „žvaigždėtų“ valandų žmogui duota nedaug. / ... /“ (Justinas Marcinkevičius, „Dienoraštis

be datų“, 1981, 65 psl.)

Tai gal ŽVAIGŽDĖS knygos pavadinime Poeto žodžiais tariant „ir yra įkvėpimas? Tū, „žvaigždėtų“ valandų“ autorės?

Daug klausimų galima kelti, dalintis savo mintimis, tačiau viskas – kūrėjo rankose.

Knygos pristatyme dalyvavusi knygos recenzijos autorė Nijolė Raiskienė visiems susirinkusiems perskaitė knygos „Popierinės žvaigždės“ recenziją, kurioje nuskambėjo daug cituojamų Andželikos eilėraščių ištraukų, o jaunąją kūrėją knygos recenzijoje Nijolė Raiskienė pristatė taip: „Su mašlia, jautria bibliotekos lankytoja Andželika susidraugavome prieš porą metų. Ji dažnai į biblioteką su gitara atvykdavo, džiugindama bibliotekos lankytojus melodijomis, savos kūrybos eilėmis, molio plastikos užsiėmimais, noriai dalindavosi savo išvalgomis, pastebėjimais apie skaitomas knygas, gyvenimo įvykius. Daugiausia Andželika padėdavo vesti patyriminius (sensorinius) skaitymus. Jiems atsakingai ruošdavosi, t. y. žmogus, kuriuo galima pasitikėti. Lankėsi ir susitikimuose su bibliotekos svečiais: rašytojais, dailininkais. Tai – energinga, kūrybinga, daug skaitanti, smalsi, nuoširdi asmenybė.“ Analizuodama Andželikos eilėraščių recenzentė atkreipia dėmesį į tai, kad „retai jaunas žmogus

ryžtasi išleisti savo kūrybą, atsiverti pasauliui. Knyga meniška, ją iliustravo puiki dailininkė Neringa Žukauskaitė. Žavi jauno žmogaus drąsa, jausmų branda“.

Recenzijoje aptariama knygos struktūra, dalinamasi išvalgomis apie kūrybos temas, jų išraiškos būdus: „Knygą sudaro 3 eilėraščių ciklai: „Aguonų kvapas“, „Virš žėrinčio vandens“, „Skaitau save lyg knygą“. Pirmojo ciklo eilėraščiai dažnai lyrinio herojaus prisiminimai, asociacijos su kvapais, sapnais: „Bet aguonų kvapas man visada primins tave“ (p. 16), „Senų lapų kvapas / Primena vaikystę, / O rudeninės obelys – / Laiką, kurį praradau“ (p. 18). Ciklo „Virš žėrinčio vandens“ eilėse – atsispindi žmogaus charakterio, bėgančio laiko apmąstymai, širdies, emocijų virpesiai, begalinis lyrinio herojaus jautrumas: / ... / „Mano širdis pilna baimės, bet aš ją slepiu. / Mano širdis pilna nerimo, bet aš ją raminu. / Mano širdis pilna ašarų, bet aš jas nušluostau. / Mano širdis pilna gedulo, bet aš jį tildau“ (p. 38) / ... / „Skaitau save lyg knygą“ – trumpiausias ciklas (11 eilėraščių) – tarsi ėjimas į save: / ... / „Skaitau aš knygą lyg save / Ir stengiuosi suprasti: / Tai melas ar tiesa? / Kas gi aš esu?“ (p. 49) / ... / Knygoje suskamba įvairios temos: tyla, prisiminimų nuotrupos, savęs paieškos, viltys ir nusivylimai. „Recenzentės teigimu, „Knyga – tai jautrus jauno, bet brandaus žmogaus, stebinančio pasaulį, jaučiančio, reflektuojančio vaizdus, sapnus, prisiminimus, vizijas, balsas, pilnas vilčių ir nuogaštavimų ieškant savojo kelio.“ Recenzija baigiama linkėjimu: „To ir norisi palinkėti jaunajai autorei – išgyventi įvairias patirtis, rasti savo kelią, o būsimiems skaitytojams – pajusti visas eilėraščių spalvas, garsus, mintis, jausti atbalsį savose širdyse. Tikiu, ši knyga ras atgarsį skaitančiųjų sielose.“

Kadangi pirmosios knygos pristatyme dalyvavo daug Andželikos Melnikaitės draugų, giminaičių, bendramokslų, daugelis iš jų su Andželikos eilėraščiais, patekusiais į knygą, jau buvo susipažinę. Pagal kai kurių eilėraščių tekstus jau ir dainų parašyta. Apie tai pasakojo pristatyme dalyvavęs ir muzikinius kūrinius gitara atlikęs „Žiburio“ gimnazijos gimnazistas Ugnius Andriškevičius. Jį su Andželika sieja daug bendrų veiklų:

jie kartu koncertuoja, savanoriauja. Ugniaus teigimu, Andželikos kūryba jam artima, eilėraščiai gilūs ir brandūs.

Savo išvalgomis apie Andželikos kūrybą pasidalino skaitytoja Gintarė Bredelytė: „Pirmas išpūdis, perskaičius Andželikos Melnikaitės eilėraščių rinkinį „Popierinės žvaigždės“ – ši jaunoji autorė labai kūrybinga, jos mintys gilios ir išgrynintos, vaizdingi jausmų ir išgyvenimų aprašymai. / ... / Knyga sudaryta iš trijų dalių, kurios lyg ir panašios, bet tuo pačiu ir skirtingos. Panašumą išvalgiau visose trijose dalyse pasikartojančiuose retoriniuose ir egzistenciniuose klausimuose. Susidarė išpūdis, kad lyrinis subjektas ieško savęs įvairiausiose plotmėse: vienu girdima linksma gaida, kitur juntamas gilus liūdesys, nusivylimas. Daugelyje eilėraščių dominuoja sapnas, pabudimas, miegas, tamsos ir šviesos priešprieša, taip pat tylos, muzikos, ramybės komponentai, daug gamtos vaizdų ir reiškinių, tokių, kaip žvaigždės, mėnulis, saulė. Pasikartojanti ir skrynelės motyvas, kuris asocijuojasi su noru uždaryti jausmus ir išgyvenimus. Švelnumas, ilgesys, džiaugsmas, liūdesys, pasimetimas, nuoskaudos, baimės – kiek daug įvairiausių jausmų ir patyrimų telpa vienoje knygelėje!

Neišdildomą išpūdį paliko eilėraščiui „Sapnas“. Keletą kartų skaičiau šias eilutes: „Tarsi aukštybių mūza mane ištrėmė / Iš Pandemoniumo į skaitųjų Edeną“. Kaip išpūdingai pertekta pragaro ir rojaus priešprieša, pasitelkiant graikų mitologiją, ją perpinant su bibliiniais motyvais, mat Edenas – tai Biblijoje aprašyta vieta, kurioje Dievas apgyvendino pirmuosius žmones Adomą ir Ievą, o štai Pandemoniumas siejamas su pragaru, piktųjų dvasių visuma.

Eilėraščiui baigiamas dar vienu dieviškuoju motyvu: „Užmerktoomis akimis skraidau serafų šalyje...“, taip tarsi vėl sugrįžtant į rojų, skraidant angeliškų būtybių apsuptyje. Argi ne puiki eilėrašči sandara ir minties raiška?

Kad kūrėjas būtų laimingas, atviras žmonėms, kad atsiskleistų gražiausi ir geriausi asmenybės bruožai, jam būtina atrasti savo vietą kultūrinėje erdvėje. To ir noriu palinkėti šiai jaunajai autorei. Lai kūrybinis kelias būna ilgas, platus ir kupinas netikėčiausių atradimų.“

Dalia Bredelienė

Paklūstantys Šešėliai

*Tamsūs debesys nutolsta virš manęs,
Lakstančios širdies garsai, lyg liūtys.
Švelniai krinta lapai, lyg mano viltys,
Melancholija į mane glaudžiasi sena.*

*Šešėliai šoka ant kambario sienų,
Atsiminimų užtemdytas langas.
Tarsi ankstyvas rudens dangus,
Melancholija širdyje šaukiasi svajonių.*

*Tylus vakaras, prarado šviesą
Aplinkui žodžiai kaip lietus lyja.
Į vakarą nuslysta mano mintys,
Melancholija susigūžta, tarsi šaltas vėjas.*

*Vienatvė slepia kaip tamsus tunelis,
Prarastos dienos, lyg užgesę žvaigždės.
Melancholija kvėpia kaip sena knyga,
Kurioje saugo skaudžius prisiminimus.*

*Širdis tyliai verkia kaip lietus,
Melancholija nuskenkusi emocijų jūroje,
Aš tyliai žengiu per gyvenimo tiltą.*

*Senu keliu žingsniuojant tarp sapnų,
Atsispindi praeities spindulys akies vandeny.
Melancholija kaip sena baladė,
Skamba tyliai, bet nepaprastai giliai.*

Paklydusios mintys

*Žvilgtelėjimas pro langą, praeinant
akimirksniu,
Tarsi švelnus prisiminimas, krentantis
kaip pavasario lietus.
Širdies pulsavimas, kaip tylus vėjo ošimas
Kuriam telpa nepasakytos istorijos ir
miglotos mintys.*

*Sapnų fragmentai, kylantys kaip dūmai,
skrendantys kaip paukščiai.
Kažkur girdėta gyvenimo melodija, bet
nežinoma ir švelni,
Sužadina prisiminimus, tarytum
žvaigždės*

*Tarp išplėštų lapų paslėptos ilgesio natos
Tarsi šiandienos praeitis
Kurios eiga nuspėjama tik tuščiomis
žvaigždėmis.*

Sniegas

*Meilė yra sunkiausias menas
Tai tarsi ėjimas lynu
Nėra sunkiausia išlaikyti pusiausvyrą
Ar nugaltėti baimę*

*Sunkiausia – žengiant gaubiamai
pasaulio šviesos nepavirsti snaige*

*Meilė yra eilėraščiui, paveikslas, kaligrafija
Šokis ir muzika sykiu.*

Yra dvi žmonių rūšys.

Yra tokių, kurie gyvena, vaidina ir miršta.

*Ir yra tokių, kurie nedaro nieko daugiau,
tik stengiasi išlaikyti pusiausvyrą ant
gyvenimo keteros.*

Yra aktorių.

Ir yra lyno akrobatų.

Gyvenimas – šeimai apie sveikatą

LR Seimo Konstitucijos salėje forumas – „Mano globa, kai amžėju“

Šiomet pavasarį įkurta Lietuvos socialinės globos paslaugų gavėjų asociacija „Mano globa“ vienija socialinės globos paslaugų gavėjus. Jos vadovo Juozo BRIGMANO kvietimu, dalyvavome įdomiame forume „Mano globa, kai amžėju“. Renginys vyko labai garbingoje vietoje – Seimo Konstitucijos salėje.

Mus pasveikino Seimo narys Linas KUKURAITIS, dalyvavo Seimo nariai Algirdas SYSAS, Rimantė ŠALASEVIČIŪTĖ. Forumo metu Sveikatos apsaugos ministerija pristatė naują ilgalaikės priežiūros paslaugų modelį, numatantį didesnę paslaugų teikimą žmogaus namuose. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovai pasakojo apie socialines paslaugas globos namuose. Įdomiausi buvo akademiko Romo Lazutkos, prof. dr. Albino Bagdono bei „Mano globos“ vadovo pranešimai. Romo Lazutkos pranešime „Sensant reikia ir draugų, ir pinigų“ buvo įdomu išgirsti apie kitų šalių patirtis, kaip valdžios institucijos organizuoja globą vyresnio amžiaus žmonėms ir planuoja ateitį. Akivaizdu, kad reikia vis labiau gerinti priežiūros kokybę, nes visuomenė senėja, žmonės gyvena ilgiau, didėja lėšų poreikis sveikatos apsaugai, socialinėms paslaugoms. Be to, ir prižiūrinių darbuotojų trūksta visose šalyse.

Prof. dr. Albinas Bagdonas savo pranešimu „Be rezervų normalaus senėjimo nebūna...“ ragino kaupti senatvei rezervas, ne tik piniginius, bet stiprinti sveikatą nuo jaunystės, ypač daug dėmesio skirti pažintinių funkcijų lavinimui, kad nutilintume

demencija, Alzheimerio liga. Profesorius pateikė daug įdomių pavyzdžių ir patarimų, ką daryti turime jau šiandien.

„Paslaugų gavėjų lūkesčiai: kam rūpiu aš?“ – tai „Mano globos“ vadovo Juozo Brigmano pranešimas, iliustruotas filmuotomis paslaugų gavėjų bei jų šeimų narių pasakojimais apie paslaugas, ko norėtų ateityje, kas šiandien neramina Lietuvos globos namuose.

Pasak pranešėjo, valstybės, savivaldybių dėmesys, skiriamos lėšos globai yra labai svarbūs dalykai. J. Brigmanas, nuo pavasario aplankęs nemažai Lietuvos globos namų, pasidalino mintimis apie matytas, išgirstas vidaus problemas, kai pritrūksta elementarios priežiūros, kai trūksta darbuotojų slaugai, globai. Darbuotojai skundžiasi ir psichologiškai sunkiomis darbo sąlygomis ir t.t. Savo liūdnoją atvejį apie globos namus, kuriuose gyvena jo tėvukas, priminė prof. dr. Dalius Serafinas. Jis kalbėjo apie vadybos kokybės svarbą globos namuose, vadovo vaidmenį ir žmogiškumą organizuojant darbą. Apie savo patirtį, kai dirbo globos namuose, kalbėjo buvusi Prieinių globos namų slaugytoja padėjėja Rasa Dastikiėnė. Ji buvo vertinama,

Žilvinas Bajoras Lietuvos Respublikos Seimo Konstitucijos salėje kartu su „Mano globa“ vadovu Juozu Brigmanu, Lietuvos Alzheimerio asociacijos vadovu Edmundu Jonynu ir prieniške Rasa Dastikiėne.

nes mylėjo savo darbą ir prižiūrėmus žmones, turėjo daug žinių. Europos Parlamento narė Vilija Blinkėvičiūtė per „Gyvenimo“ Padėkos laikraščio šventę ją buvo įvertinusi padėka ir dovana – kelione į Strasbūrą, LR Prezidentas Rasos mamą, kaip daugiaaukštę motiną, buvo apdovanojęs valstybiniu apdovanojimu. R. Dastikiėnė paliko globos namus ir išėjo į Užimtumo tarnybą kaip bedarbė.

„Mano globos“ vadovas prieš diskusijas pateikė įžvalgą, kad žmogaus priežiūra globos namuose priklauso ir nuo teisės aktų, ir nuo skiriamų pinigų, ir nuo vadovavimo bei darbuotojų požiūrio. Jis sakė, kad

atkakliai sieks susikalbėjimo su valdžia, kad būtų daugiau domimasi ir slaugos situacija globos namuose, kad būtų nuolat išklaunami gyventojai, šeimų nariai, artimieji. J. Brigmanas kėlė žmogaus teisių, nesavalaikio finansavimo klausimus, taip pat akcentavo NVO ir privačių organizacijų įtraukimo svarbą, prašė visų kalbėti atvirai, tiesiai, kad problemos būtų greičiau išspręstos ir užkirstas kelias naujoms atsirasti. Norisi, kad globa ir slauga būtų kuo geresnė šiandien, o ne tolimoje ateityje, apie kurią kalbėjo ministerijų pranešėjai.

Žilvinas Bajoras

Naudingi patarimai

Plaukų kaukės: kuri tinkamiausia?

...Pastebėjus, kad plaukai prarado žvilgesį, gyvybingumą, tapo sausi, sunkiai iššukuojami, susimąstome: reikia stipresnio poveikio priemonės – plaukų kaukės. Tačiau kurią derėtų pasirinkti?

• **Saulės, chloro ir druskos paveiktiems plaukams** reikėtų kaukės, pasižymintios stipriu maitinamuoju poveikiu, kuri atstatytų plaukų struktūrą, drėgmę, švelnumą bei natūralų blizgesį.

• **Sausiems, sunkiai iššukuojamiems plaukams** naudingos stipriai drėkinančiosios, atstatančiosios kaukės, kurios sudėtyje būtų arbatmedžio, alavijų, jūros dumblių ekstraktų, aliejų, sviestų bei proteinų.

• **Ilgesniems plaukams** po kiekvieno plovimo derėtų naudoti maitinamąją kaukę ar balzamą, kuris plaukus ne tik drėkintų, maitintų, bet ir apsaugotų plaukų galiukus nuo išsišakojimo, lūžinėjimo. Tada plaukai taps švelnūs ir glotnūs.

• **Valančios kaukės** tinka nešvariems plaukams (po dulktos aplinkos, darbo ir pan.). Šios kaukės pašalina nešvarumus ir veikia kaip antioksidantas: stipriai kondicionuoja plaukus bei suteikia jiems gyvybingumo.

Veronika Pečkienė

Konsultavo grožio salono „Nero“ kirpėja modeliuotoja Neringa Išorienė

Aktuali informacija

Nuo sausio 1 d. keičiasi negalios ir darbingumo nustatymo tvarka: ką svarbu žinoti?

Nuo 2024 metų sausio 1 d. Lietuvoje įsigalioja svarbūs negalios ir darbingumo nustatymo tvarkos pakeitimai ir pradėdama šią paslaugą teikusią įstaigų reorganizacija, praneša Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Paslaugos žmonėms su negalia nuo šiol bus teikiamos vieno langelio principu, keisis negalios vertinimo, individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio ir pagalbos koordinavimo procesai, taip pat įvedami nauji bei keičiami seni terminai, gerinamas informacijos prieinamumas. Svarbūs negalios nustatymo tvarkos pakeitimai, sisteminė žmonių su negalia teikiamos pagalbos ir paslaugų pertvarka pradėdama įgyvendinti LR Seimui priėmus naują Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo redakciją ir ją lydinčius teisės aktų pakeitimus, kurie įsigalioja nuo 2024 m. sausio 1 d.

Nuo sausio 1-osios, po reorganizacijos, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos vadinsis Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra (ANTAA). Ji bus įsteigta apjungus Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybą ir Neįgalųjų reikalų departamentą bei jam pavaldžias įstaigas. Naujoji agentūra bus atsakinga ir už negalios vertinimą, individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikių nustatymą, pagrindinių paslaugų ir pagalbos žmonių su negalia teikimą bei kitas susijusias funkcijas. Kaip teigia šiuo metu pertvarkomos Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos (NDNT) direktoriaus pavaduotoja Jelena Ivančenko, vienas esminių vykdomos reformos tikslų – aiškiai reglamentuoti asmenų su negalia teisių užtikrinimo ir įgyvendinimo mechanizmą, to-

bulinti negalios vertinimo modelį, įteisinant pagalbos koordinavimą, pašalinti asmenis su negalia diskriminuojančias sąvokas, optimizuoti įstaigų, veikiančių negalios srityje, veiklą ir funkcijas.

Iki šiol negalios vertinimas Lietuvoje buvo grindžiamas daugiausia mediciniais kriterijais. Nuo 2024 metų pradžios, įsigaliojus naujai tvarkai, bus labiau atsižvelgiama į individualius kiekvieno asmens poreikius. Siekiama suteikti pagalbą, kuri leistų žmonėms su negalia dalyvauti visose asmeninio ir visuomeninio gyvenimo srityse: švietime, darbo rinkoje, kultūriniame gyvenime, politinėje veikloje ir kt. Be to, sumažinus medicininių kriterijų įtaką vertinant negalią, bus supaprastintas negalios nustatymo procesas ypač sunkios sveikatos būklės asmenims. Visoms amžiaus grupėms bus taikomi bendri medicininiai kriterijai, at-

siras mobilios komandos, kurios vyks į asmens gyvenamąją vietą ir įvertins individualios pagalbos poreikį. Tiesa, NDNT atkreipia dėmesį, kad visiems asmenims, kuriems negalia nustatyta iki 2024 metų, ji galios iki nustatyto termino pabaigos – iš naujo į agentūrą kreiptis nereikės. Bus teikiama nauja pagalbos koordinavimo paslauga. Siekiant išsiaiškinti, kokios pagalbos ir konkrečių priemonių reikia žmogui ir šią pagalbą gauti greičiau ir sklandžiau, Asmens su negalia teisių apsaugos agentūroje bus sukurta nauja pagalbos vadybininko pareigybė. Teikdamas pagalbos koordinavimo paslaugą, vadybininkas padės sudaryti asmens su negalia individualų pagalbos planą ir stebės jo įgyvendinimą. Asmeniui sutikus, kad jam būtų skiriamas pagalbos koordinavimas ir sudaromas pagalbos planas, pildant individualios pagalbos poreikio klausimyną bus vertinamos skirtingos gyvenimo sri-

tys ir aiškinamasi, kokios pagalbos žmogui reikia, kad jis galėtų dalyvauti visuomeniniame gyvenime. Apie nustatytą poreikį bus informuojamos atsakingos institucijos, kurios tada pačios „ateis“ pas asmenį ir pasiūlys jam konkrečias paslaugas pagal nustatytą poreikį.

Šiuo metu šalyje dirba 29 proc. darbingo amžiaus negalią turinčių Lietuvos gyventojų. Neįgalųjų vadiname asmeniu su negalia, „darbingumo lygį“ keičia „dalyvumo lygis“. Su nauju įstatymu keičiasi ir su negalia susiję terminai. Iki šiol vartotos sąvokos „neįgalusis“, „darbingumo lygis“, „specialieji poreikiai“ nuo 2024-ųjų keičiamos į „asmuo, turintis negalią“, „dalyvumo lygis“, „individualios pagalbos poreikiai“. Tiesa, nors sąvoką „darbingumo lygis“ pakeis „dalyvumo lygis“, tačiau negalios vertinimas procentais nepakis. Jis bus nustatomas ne tik darbingo amžiaus asmenims, bet ir sulaukusiems senatvės pensijos amžiaus. Tiems pensinio amžiaus asmenims, kuriems iki 2024 metų sausio 1 d. buvo nustatytas specialiųjų poreikių lygis, jis, asmeniui prašant, bus prilygintas atitinkamam dalyvumo lygiui.

Taip pat keičiasi ir slaugos ar priežiūros išlaidų tikslinių kompensacijų pavadinimai ir lygiai. Vaikui ar suaugusiajam, kuriems dėl riboto savarankiškumo reikalinga kito asmens

pagalba arba slauga, gali būti nustatomi individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikiai. Slaugos ar priežiūros išlaidų tikslinės kompensacijos, kurios buvo paskirtos iki 2023 m. gruodžio 31 d., ir toliau bus mokamos iki nustatyto termino pabaigos. Dar viena naujovė – nuo šiol bus skiriama daugiau dėmesio, kad negalią turintys asmenys nebūtų izoliuojami nuo informacijos, ji jiems būtų labiau prieinama ir pateikiama suprantamiau. Atsižvelgiant į individualius kiekvieno asmens su negalia poreikius, nuo 2024 m. sausio 1 d. bus sudaromos galimybės kreiptis dėl informacijos gavimo pasirinktu bendravimo būdu: gestų kalba (kurtiesiems bei neprigirdintiems), lengvai suprantama kalba (žmonėms su intelekto negalia, turintiems skaitymo, suvokimo problemų) ar Brailio raštu (turintiems regėjimo negalią). Šiuo metu Lietuvoje skaičiuojama apie 221 tūkst. žmonių su negalia, iš jų tik 34 proc. pasinaudoja socialinės įtraukties priemonėmis (socialinėmis paslaugomis, techninėmis priemonėmis, specialistų pagalba ir t.t.). Kasmet negalia pirmą kartą nustatoma apie 23 tūkst. asmenų, o daugiausia darbingo amžiaus žmonių turi vidutinę negalią (46 proc.).

Ką jie mums padarė

(Atkelta iš 4 p.)

Gromovas, apylinkės pirmininkas Stanevičius, MTS direktorius Kudrašovas, Prienų vykdomojo komiteto pirmininkas Palšys, teisėjas Kastygovas, partijos antrasis sekretorius Bondarenko.

Istorikai yra apleidę šį istorijos laikotarpį – tokį skaudų, taip sujaukusį žmonių gyvenimus ir jų mąstyseną. Juk yra žmonių, iki šiol gailinčių sugriautų kolūkių. Taip, ta pirmoji kolūkinė karta jau išmirė, jų vai-

kai prisitaikė, dirbo, gyveno, gėrė, linksminosi, vogė, statėsi namus – ten, kur nurodė valdžia. Kokia kaina? „Ką jie mums padarė – iki šiol iki galo nesuvokėme. Viena kitą keitusios okupacijos, penkiasdešimt totalitarinio režimo sąlygomis pragyventų metų giliai paveikė mūsų sąmonę, savimonę ir santykius. To siekiama buvo labai nuosekliai – vienas iš svarbiausių totalitarinės sistemos tikslų buvo pakeisti, perdirbti žmogų, pagaminti kokybiškai kitokios sąmonės individą. Kai labiau į tai

įsigilini, sistemingumo mastas tiesiog pribloškiantis (D. Gailienė „Ką jie mums padarė“ 2008).

Anot H. Kunčiaus, „neturėję laisvės patirties, atsakomybės už savo gyvenimus jausmo, šaliai atkūrus Nepriklausomybę, neretai jie ir dabar trokšta sugrįžti ten, kur jautėsi saugūs – į kalėjimą. Kodėl? Nes laisvėje gyventi jiems nepavyksta. Todėl ir šiandien kartais ilgimasi tvirtos rankos politikos ar kitaip mąstančių ir atrodančių persekiojimo. Tai yra didysis laisvės paradoksas“.

(Kauno RVA Fondas R-737, apyrašas 1, bylos 11, 26, 64, 21. Fondas R-71 apyrašas 1, byla 30.

Dainora Šaltienė, kraštotyrininkė

INFORMACIJA APIE NATŪRALIŲ PIEVŲ IR GANYKLŲ, PELKIŲ IR ŠALTINYNŲ ŽEMĖLAPIUS

Natūralios pievos ir ganyklos, pelkės ir šaltinynai – neatskiriama Lietuvos kraštovaizdžio ir kultūros dalis. **Jos svarbios ne tik gamtai, bet ir mūsų gyvenimui.** Jos yra daugelio organizmų rūšių, įskaitant paukščius ir natūralius augalų apdulkintojus, buveinės – namai. **Kitų jie tiesiog neturi!** Šie įprasti kraštovaizdžio įvairovę kuriantys komponentai gali išnykti iš mūsų akiračio. Keičiantis ūkininkavimo pobūdžiui natūralių pievų ir ganyklų ekosistemų tiesiog nelieka. Atvirų pelkių plotai sparčiai mažėja dėl užžėlimo nendrėmis, krūmais ir medžiais.

Lietuvoje natūralių pievų ir ganyklų turime tik 75,8 tūkst. ha, o pelkių ir šaltinynų – tik 116,5 tūkst. ha.

Esame atsakingi visi! Norėdami išsaugoti šias ekosistemas turime imtis ir teisinės šių teritorijų apsaugos. Būtent todėl Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (Tarnyba) 2023 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. V-93 „Dėl natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinynų žemėlapių patvirtinimo“ patvirtino natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinynų žemėlapius. Juose nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Pievų ir pelkių ekosistemoms išsaugoti LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų (SŽNS) įstatymu taikomos šios sąlygos, veiklos apribojimai:

- natūralių pievų ir ganyklų neleidžiama suarti, sausinti ar kitaip keisti jų žolynų būklę ir sudėtį, užsodinti želdiniais ar įveisti mišką (SŽNS įstatymo 96 str.).

- pelkėse ir šaltinynuose neleidžiama (SŽNS įstatymo 102 str.):

- o sausinti teritorijas, keisti hidrologinį režimą, ardyti pelkių ir apyvelkių augalinę dangą. Tačiau... jei atlikus poveikio aplinkai vertinimą (pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą) priimamas sprendimas pritarti planuojamai ūkinei veiklai, veikla galės būti vykdoma;

- o paversti juos ariama žeme ir (ar) miško naudmenomis, užsodinti želdiniais;

- o paversti juos žeme, užimta paviršiniaisiais vandens telkiniais. Tačiau... žemės sklype gali būti įrengiamas vienas, ne didesnis kaip 0,1 ha ploto dirbtinis nepratekamas paviršinis vandens telkinys.

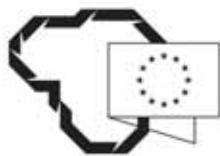
Svarbu! Įvardytos sąlygos nėra naujos, dažnu atveju jos taikomos nuo 1993 m., tenkinant viešąjį interesą.

Žemės savininkai apie specialiąsias žemės naudojimo sąlygas informuojami registruotais laiškais. Tai informacinio pobūdžio pranešimai! Jei gavote tokį pranešimą, Jums nereikia imtis skubių veiksmų. Jei manote, kad specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytos klaidingai, bet kuriuo metu galite teikti argumentus, prašyti jas tikslinti. Prašymas teikiamas Tarnybai.

Natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinynų teritorijų žemėlapiai skelbiami: 1) <https://biomon.lt/szns>, 2) Lietuvos Respublikos erdvinės informacijos portale – www.geoportal.lt/map. Daugiau informacijos galite rasti Tarnybos svetainėje <https://vstt.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/specialiosios-zemes-naudojimo-salygos>.

Jei dėl nustatytų sąlygų patirtumėte realių nuostolių, jums priklausytų vienkartinė ar periodinė kompensacija. Tokiu atveju reiktų įrodyti patiriamus nuostolius. Kompensacijų apskaičiavimo ir išmokėjimo metodika (toliau – Metodika) yra patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-04-01 nutarimu Nr. 339. Kompensacijai gauti turėtumėte pateikti argumentuotą prašymą (prašymo forma yra Metodikoje) su pridedamais dokumentais. Kompensacijos dydis skaičiuojamas Metodikoje nustatyta tvarka.

Jeigu turite klausimų dėl natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinynų bei šioms teritorijoms taikomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, kompensacijų – kreipkitės į Tarnybą el. paštu szns@vstt.lt, telefonu +370 620 87952 arba siųskite prašymą adresu Antakalnio g. 25, 10312 Vilnius.

Kuriame Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Nusikaltimai nelaimės

Smurtas

Gruodžio 6 d. apie 4 val. 35 min. Prienuose, Kauno g., neblaivus (2.10 prom. alkoholio) vyras (gim. 1978 m.) smurtavo prieš moterį (gim. 1978 m.). Įtariamasis buvo sulaikytas ir uždarytas į ilgalaikio sulaikymo patalpą.

Vairavo neblaivus

Gruodžio 9 d. apie 21 val. Prienuose, Vytauto g., patikrinimui sustabdytas automobilis „Audi A6“, kurį vairavo neblaivus (2.07 prom.) vyras (gim. 1984 m.).

Parengta pagal Alytaus AVPK pirminę informaciją

IVAIRŪS

PRANEŠIMAS APIE PERKAMĄ ŽEMĘ MIŠKAMS ĮVEISTI

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Prienų regioninis padalinys perka žemę, skirtą naujiems miškams įveisti. Pirkimo procedūros vykdomos kiekvieną metų ketvirtį. Pirkimo dokumentai talpinami interneto svetainėje www.vmu.lt skyriuje „Administracinė informacija“, „Skelbimai“, „Žemės, skirtos naujiems miškams įveisti, pirkimai“. Tel. pasiteirauti: +370 610 384 76.

Informuojame žemės sklypo (kadastro Nr. 6908/0006:151), esančio Birštono sav., Birštono sen., Vaitiškų k., savininko V. P. turto paveldėtojus, kad UAB „Žemetra“ matininkas Vytautas Urbonas (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-2205) 2023-12-22 nuo 12:00 iki 12:15 val. vykdys žemės sklypo (kadastro Nr. 6908/0006:140), esančio Birštono sav., Birštono sen., Vaitiškų k., ribų ženklinimo darbus.

Prirėkus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į UAB „Žemetra“, adresu: Raudondvario pl. 168-210, LT-47172 Kaunas, el. paštu zemetra@gmail.com arba telefonu 8 646 32 700.

Reklama

Reklama

PERKA

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė perka galvijus geromis kainomis. Tel. 8 613 79 515.

Įvairios prekės

Perka šieną rulonais, traktorių MTZ, javų kombainą, mėšlo kratytuvą. Tel. 8 630 93471.

Įmonė brangiai perka mišką visoje Lietuvoje, vertina nemokamai, rengia miškotvarkos projektus, atsiskaito iš karto, apmoka visas išlaidas. Tel. 8 646 79 600.

PERKA GALVIJUS
KARVES, TELYČIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENAS ARBA GYVA SVORĮ.
SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.
Tel.: (8-614)93124

PARDUODA

Kietas kuras

Parduoda MALKAS, supjautas kaladėlėmis, rąstukais. Skubiai, nemokamai pristato jums patogiu laiku. Tel. 8 672 51 171.

Parduodu sausas, kapotas malkas, laikomas po stogu, vežame ir mažais kiekiais. Medinius lauko tualetus, pavėsines. Išrašome sąskaitas. Tel. 8 648 61 061.

Nebrangiai parduodame įvairias skaldytas malkas. Tel. 8 614 97 744.

Įvairios prekės

Parduodami nauji šaldytuvai ir šaldikliai „Snaigė“. Žiemos nuolaidos ir 5 metų garantija. Pristatymas į namus nemokamas. Tel. 8 675 50 466.

Parduodame amonio salietrą, 16-16-16 NPK, Pristatome. Tel. 8 605 49 513.

Naminiai sviestiniai šakočiai, grybukai, karameliniai ir šokoladiniai „tinginiai“ – tik iš natūralių lietuviškų produktų, pagal senolių receptą. Svoris nuo 100 g iki 5 kg. Siunčiame į Lietuvos miestus ir užsienio šalis. Tel. 8 650 43 159. **Lauros kepyklele.** (Adresas: Revuonos g. 48, Prienai).

Parduodame lietuvišką kiaulių skerdeną, svilintą. Kaina nuo 3,75 Euro/kg, puselės svoris 50-60 kg, pristatymas iki Kalėdų. Tel. 8 607 12 690.

PASLAUGOS

Pilnas pamatų įrengimas (nustumdymas, polių gręžimas, rostverkas, armatūros karkasai, apšiltinimas ir užpylimas). Tel. 8 620 85350.

Betonavimo, mūravimo ir griovimo darbai. Tvorų montavimas. Tel. 8 600 96 399.

DURYS – PER 3 DIENAS!

„ŽMONIŠKOMIS KAINOMIS“

Gaminu duris – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūsiams. **Dirbame ir žiemos metu.** Tel. 8 653 93 193.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujinių, vanduo-oras, kieto kuro katilinių įrengimas. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. Tel. 8 640 39 204.

SIENŲ ŠILTINIMAS užpildant oro tarpus
1m² kaina nuo 1,40 Eur. Tel. 8 675 7 73 23

Gaminame betoną, kalkingą skiedinį, šulinio, kanalizacijos žiedus ir dangčius. Gelžbetoninė produkcija, metalo gaminiai. Suvirinimo ir tekinimo darbai. Vežame žvyrą ir smėlį, krano paslaugas. Tel. 8 687 95 399.

Kaminų įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminų valymas. Tel. 8 645 87 304.

Šalčio meistrai taiso: šaldytuvus, šaldiklius, skalbimo mašinas. Atliktam darbui suteikiama garantija. Tel. 8 622 02 208.

Mobiliu gateriu pjaunu medieną, kreiuoju lentas kliento kieme. Pjaunu ir nedidelius kiekius. Kaina – 30 Eur. Tel. 8 610 03 983.

VAISMEDŽIŲ GENĖJIMAS,
PURŠKIMAS, BALINIMAS.
GYVATVORIŲ KARPYMAS,
AVARINIŲ MEDŽIŲ PJOVIMAS.
Dirbame kokybiškai ir už gerą kainą!
TEL.: 862859232

„Gyvenimo“ redakcijoje priimami skelbimai ir į Alytaus, Marijampolės ir Vilkaviškio miestų ir rajonų laikraščius.

Alytaus Naujienos
Santaka
Suvažietis

Merkinės fabrikas kuria bendruomenės kultūros tradicijas

„Mūsų vizija apie Merkinės dvarvietę – kultūros, kelionių, gero maisto, lėtų pramogų ir poilsio vietą pamažu tampa realybe“, – pristatydamas Merkinės fabriko projektą vietos bendruomenei, politikams ir iš Vilniaus atvykusiems nuomonės formuotojams kalbėjo vienas iš Merkinės fabriko įkūrėjų, žurnalistas ir keliautojas Vytautas Radzevičius.

Merkinės patriotu ir didžiausiu gerbėju tapusio žurnalisto, keliautojo, gastronomo ir romantiko svajones, Merkinėje sukurti vieta, kurioje susitinka kultūra ir žmonės, įgyvendinti padeda Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo programa „Kultūra“.

Finansuojanti projektą „Vietos kultūros verslumo skatinimas – Merkinės dvarvietė“.

„Kultūra vienija žmones“, – pristatydamas Merkinės fabriko projektą kalbėjo V. Radzevičius. Pasidžiaugęs sėkmingai įgyvendintais ir jau tradicija tapusiais projektais – Merkinėje švesta ir atgaivinta Jorės šventė su paskaitomis, gerosios praktikos seminarais, gaidžių ir vištų grožio varžybomis, per Jonines vykstančiu koncertu „Opera su džinsais“, atgaivintomis tarpukario senovės dienomis „Samanos“, dvarvietėje vykstančiais kūrybiniais susitikimais, poezijos skaitymais, filmų peržiūromis, verslumo seminarais, jis kalbėjo ir apie skaudulius – projektas pradėtas pačiu netinkamiausiu laiku. Pandemija ir Ukrainoje prasidėjęs karas, ekonominiai sunkumai iškraipė statybų kainas, dvarvietės pastatų renovacijos procesai tęsiasi ilgiau nei norėtųsi.

Kultūros misija mums – ne varnelė projekto grafoje, o rimtas ir atsakingas darbas. Negalime pamesti, ką pradėję, nes per trejus metus, kol čia esame, sukūrėme puikių tradicijų“, – kalbėjo Merkinės fabriko įkūrėjas, susirinkusiuosius pakvietęs

į jau ketvirtąją Kalėdų mugę. Šiais metais ji vyks gruodžio 16 dieną Merkinės dvarvietės teritorijoje.

Merkinės fabrike pamažu kuriasi vis nauji cechai – Kultūros cechas jau sėkmingai gyvuoja, Gastronomijos cechas padeda projektui uždirbti pinigų, įrenginėjamas Piligrimų cechas. „Vos keletui žmonių surengti didžiulius renginius, o juo labiau atstatyti, atkurti, naujam gyvenimui prikelti istorinę vietą nėra lengva. Jei ne Norvegijos fondas, finansuojantis mūsų projektą „Vietos kultūros verslumo skatinimas – Merkinės dvarvietė“, tokios galimybės nebūtume turėję. Gaila, kad svetimiems mūsų istorija ir kultūra rūpi labiau nei saviems. Esame dėkingi žmonėms, kurie prisideda, negaili jėgų ir laiko, kad Merkinėje tradicijos klestėtų, o ne būtų pamirštos“, – pristatymą baigė V. Radzevičius.

„Merkinės fabriko sėkmė yra ir Merkinės bendruomenės, ir viso Varėnos krašto sėkmė“, – projekto pristatymo vakare kalbėjo Varėnos miesto meras Algis Kašėta. – Labai džiaugiamės, kad kartu su Merkinės bendruomene išsaugojome šią vietą Lietuvos žmonėms, kad šiandien bet kas čia gali atvykti, gėrėtis vaizdu, patirti kultūrą ir svetingumą. Neabejoju, svajonės pildosi, kai kuriama su meile.“

Mikos Savičiūtės nuotraukos

Iceland
Liechtenstein
Norway grants Užs.Nr.080

Eglutės įžiebimo šventė Vaikų literatūros skyriuje

Gruodžio 6 ir 7 dienomis į Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyrių pasidalinti gera nuotaika ir ypatinga artėjančių Kalėdų dvasia rinkosi bibliotekos mažieji skaitytojai – būsrys Prienų „Ažuolo“ progimnazijos priešmokyklinukų ir pirmokų. Vykusios kalėdinės eglutės įžiebimo šventė!

Šventės metu skambėjo Kalėdų giesmė „Tylu naktis“, kurią atliko trys Prienų „Žiburio“ gimnazijos „nykštukai“: Danielius Žukauskas, Luka Uogintaitė, Meda Gudynaitė, girdėjosi vaikų juokas ir šėlsmas, nes vyko teatralizuotas knygos „Skienuotos pasakos. 4 dalis: Kiškio batai, Paukščių ginčas, Kodėl vilkas duonos neėda“ pristatymas. Taip pat skyriuje ekspozuojama ir kalėdinių knygų paroda, Prienų meno mokyklos mokinių piešinių paroda „Žiema“.

Už Vaikų literatūros skyriaus papuošimus nuoširdžiai dėkojame gėlinkei Rūtai Bekešienei.

Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos informacija

TEŠIASI „GYVENIMO“
PRENUMERATA 2024 M.

„Gyvenimą“ galima užsiprenumeruoti:

- Redakcijoje (be aptarnavimo mokesčio)
- Paštuose ir pas laiškanesius

Statybinio laužo, akmenų, įvairių pastatų smulkinimas nuo 3 Eur/m³. Tel. 8 686 43 657.

UAB „TAUROLIS“
BRANGIAI PERKA
Bulius, telyčias, karves.

Atsiskaitome iš karto. Mokame 6 ir 21 proc. Vežame į Lenkiją.

Tel. 8 687 73 691

Aukščiausios rūšies pavasarinėmis kainomis

Akmens anglis – palaida ir fasuota.
Pjuvenų briketai – beržo, uosio.
Durpių briketai – didmaišiuose.
Medžio ir durpių granulės – fasuotos.
Atvežame.

GRASTA Tel. 8 687 36216
Kęstučio g. 97, Prienai

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Internetu skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrastiogyvenimas

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuteriniai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
REMIMO
FONDAS

remia rubrikas
„Koks tu ir aš –
tokia Lietuva“ ir
„Tai, kas
išaugina...“

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais – 1350 egz., šeštadieniais – 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus
spaustuvė“, Seirijų g. 17,
tel. (8 315) 73786.

ALYTAUS
SPAUSTUVĖ